
Juni 2022

Redegørelse om behandling af klagesager fra Arbejdsmarked ets Erhvervssikring 2021



Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-431-0

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1: FORORD	5
KAPITEL 2: SAMMENFATNING	7
ÆNDRINGER I OPGØRELSESMETODEN	7
TAL OG TENDENSER PÅ UDVALGTE SAGSOMRÅDER	8
KAPITEL 3: NØGLETAL OM INDKOMNE OG AFGJORTE SAGER	15
INDKOMNE SAGER	15
AFGJORTE SAGER	16
ÅRSAGER TIL OMGØRELSE	17
KAPITEL 4: AFGØRELSE OM ANERKENDELSE AF EN ARBEJDSKADE	19
ULYKKER	19
OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM ULYKKER	20
TEMAER	24
ERHVERVSSYGDOMME	29
OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME	30
TEMAER	33
LOVBESTEMT GENOPTAGELSE AF SPØRGSMÅLET OM ANERKENDELSE	38
TEMAER	38
KAPITEL 5: AFGØRELSE OM UDMÅLING AF YDELSER EFTER LOVEN	41
VARIGT MÉN	41
OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM VARIGT MÉN	42
TAB AF ERHVERVSEVNE	52
OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE	53
TEMAER	57
BILAG 1: REGELGRUNDLAG	66
Arbejdsskadesikringslovens § 6 (ulykker med skadesdato fra og med den 1. januar 2020)	66
TIDLIGERE ULYKKESBEGREB:	66
Arbejdsskadesikringslovens § 7	66
Arbejdsskadesikringslovens § 8	67
Arbejdsskadesikringslovens § 12	67

Arbejdsskadesikringslovens § 16	67	
Arbejdsskadesikringslovens § 17	68	
Arbejdsskadesikringslovens § 18	69	
Arbejdsskadesikringslovens § 24	69	
Arbejdsskadesikringslovens § 38	70	
Arbejdsskadesikringslovens § 41	71	
Arbejdsskadesikringslovens § 44	71	
BILAG 2: PRINCIPMEDDELELSER	74	
Principmeddelelser offentliggjort i 2021	74	
Øvrige relevante principmeddelelser	74	
BILAG 3: ANKESTYRELSENS SAGSBEHANDLING, REAKTIONSMULIGHEDER OG REGISTRERINGER⁷⁶		
INDEN KLAGEN SENDES TIL ANKESTYRELSEN	76	
RAMMERNE FOR ANKESTYRELSENS BEHANDLING AF SAGEN		77
ANKESTYRELSENS REAKTIONSMULIGHEDER	77	
ÅRSAGER TIL OMGØRELSER	78	
SÆRLIGT OM ÆNDREDE AFGØRELSER	79	
SÆRLIGT OM HJEMVISTE SAGER	80	
BILAG 4: TABELLER	81	
BILAG 5: OVERBLIK OVER SAGSEKSEMPLER I ÅRSREDEGØRELSEN	88	
BILAG 6: TIDLIGERE ÅRSREDEGØRELSER	90	
BILAG 7: NYE SAGSEMNER PR. 1. JANUAR 2021⁹¹		

Kapitel 1: Forord

Denne redegørelse handler om Ankestyrelsens behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2021.

Siden 2016 har Ankestyrelsen været forpligtet til at udarbejde en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen i løbet af året (redegørelsen for 2016 var begrænset til perioden fra 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet).

Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes (Lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, § 16, jf. lovbekendtgørelse nr. 980 af 9. september 2019. Se bilag 1 for regeluddrag).

Redegørelsen forelægges for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestyrelse, der får lejlighed til at give sine bemærkninger, inden den sendes til beskæftigelsesministeren.

Redegørelsen offentliggøres på Ankestyrelsens hjemmeside.

Redegørelsens form muliggør en overordnet og generel sammenligning af resultaterne fra 2021 med resultaterne fra 2020 og 2019 og en overordnet beskrivelse af tendenser.

Redegørelsens indeholder nøgletal om udviklingen i forhold til: indkomne sager, afgjorte sager, udfaldet af afgjorte sager og årsagen til udfaldet.

Redegørelsen indeholder også en beskrivelse af tendenser i sagsbehandlingen og vejledende eksempler på sager inden for de største sagsområder på arbejdsskadeområdet: ulykker, erhvervssygdomme, varigt mén og tab af erhvervsevne.

Redegørelsen er opdelt i fem kapitler.


Kapitel 2 indeholder en beskrivelse af ændringer i opgørelsesmetoden for årets redegørelse i forhold til tidligere år. Kapitellet indeholder også en sammenfatning af redegørelsens overordnede nøgletal for 2021 samt fremtrædende tendenser og temaer, som Ankestyrelsen har set på de største sagsområder i forbindelse med sagsbehandlingen af de afgjorte sager.

Kapitel 3 indeholder nøgletal for de sager, Ankestyrelsen har modtaget fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2021, og sager, som Ankestyrelsen har afgjort i 2021, herunder årsager til ændringer, hjemvisninger og ophævelser.

Kapitel 4 indeholder tal og udvalgte temaer inden for sager om anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme samt lovbestemt genoptagelse af spørgsmålet om anerkendelse.

Kapitel 5 indeholder tal og udvalgte temaer inden for sager om varigt mén og tab af erhvervsevne.

Der er undervejs i kapitlerne henvisninger til bilag, der knytter sig til kapitlet.



Som bilag til redegørelsen fremgår relevante love og regler (bilag 1), omtalte principmeddelelser samt oversigt over Ankestyrelsens offentliggjorte principmeddelelser om arbejdsskade fra 2021 (bilag 2), en beskrivelse af Ankestyrelsens sagsbehandling, registreringer mv. (bilag 3), uddybende tabeller udeladt fra kapitlerne (bilag 4), et samlet overblik over de udvalgte eksempler på sager (bilag 5), henvisning til tidligere årsredegørelser (bilag 6) og oversigt over nye sagsemner, som Ankestyrelsen har indført pr. 1. januar 2021 (bilag 7).

Redegørelsens datagrundlag er baseret på udtræk i Ankestyrelsens journal- og registreringssystem.

Kapitel 2: Sammenfatning

ÆNDRINGER I OPGØRELSESMETODEN

Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget sin egen afgørelse på ulovbestemt grundlag og efterfølgende truffet ny afgørelse, indgår som noget nyt i redegørelsen.

Derudover indgår i år også sager, hvor Ankestyrelsen ophæver Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. I tidligere års redegørelser har vi alene medtaget tallene for afgjorte sager, som er stadfæstet, ændret eller hjemvist.

Ændringen i opgørelsesmetoden sker blandt andet for at opnå ensretning med tallene i Ankestyrelsens talportal (I talportalen på Ankestyrelsens hjemmeside har man mulighed for at sammensætte tal for sagsudfald og nøgletal for klager over førsteinstansernes afgørelser. Talportalen blev oprettet i 2020 på området for kommunale klagesager. I juni 2021 blev flere sagsområder tilføjet, herunder også klagesager på arbejdsskadeområdet. Talportalen kan tilgås her: [talportal](#))

Desuden medfører ændringerne en ensretning på tværs af Ankestyrelsen, idet Ankestyrelsen for eksempel på området for kommunale klagesager også medtager afgørelser efter ulovbestemt genoptagelse og ophævelser ved opgørelse af nøgletal.

Ankestyrelsen har desuden pr. 1. januar 2021 indført en række nye sagsemner, der tidligere har været indeholdt i andre sagsemner.

De nye sagsemner er indført for at sikre en klar systematik, således at sager, der behandles efter en selvstændig paragraf i arbejdsskadesikringsloven, har et selvstændigt sagsemne (For eksempel har Ankestyrelsen pr. 1. januar 2021 indført et selvstændigt sagsemne for sager, der handler om genoptagelse af ydelser (§ 42). Tidligere var disse sager omfattet af sagsemnet varigt mén eller tab af erhvervsevne afhængigt af, hvilket område genoptagelsen vedrørte. Se bilag 7 for oversigt over de nye sagsemner pr. 1. januar 2021).

Dette betyder, at tallene for 2021 på nogle sagsområder ikke er direkte sammenlignelige med tallene for tidligere år. Det skyldes, at der i 2021 er trukket selvstændige tal vedrørende de nyoprettede sagsemner, mens afgørelserne vedrørende de pågældende sagsemner i tidligere år indgik i tallene for andre sagsemner.

Når vi i årets redegørelse sammenligner tallene for 2021 med tidligere år, er tallene derfor ikke fuldt ud sammenlignelige med tallene i tidligere års redegørelser grundet ændringerne i opgørelsesmetoden samt de ændrede sagsemner.

Ændringerne i opgørelsesmetoden påvirker i sagens natur også omgørelsesprocenten. I 2021 er den samlede omgørelsesprocent 26 procent (nærmere statistisk for omgørelser i 2021 fremgår af kapitel 3).

I årsredegørelsen for 2020 fremgår det, at omgørelsesprocenten var 25 procent, mens det fremgår af talportalen, at omgørelsesprocenten i 2020 var 29 procent. Det vil sige, at der i

2020 er en forskel på i alt 4 procentpoint i omgørelsesprocenten som følge af, at data i talportalen også indeholder afgørelser om ulovbestemt genoptagelse og ophævelse.

Når vi sammenligner omgørelsesprocenten i årsredegørelserne for henholdsvis 2021 og 2020 uden at tage hensyn til ændringen i opgørelsesmetoden, ses en svag stigning på 1 procentpoint – fra 25 procent i 2020 til 26 procent i 2021.

Tager vi derimod højde for ændringen i opgørelsesmetoden ved sammenligningen af omgørelsesprocenterne for henholdsvis 2021 og 2020, ses et fald i omgørelsesprocenten på 3 procentpoint – fra 29 procent i 2020 til 26 procent i 2021.

På baggrund af ovenstående har vi valgt, at når vi i dette års redegørelse sammenligner tallene for 2021 med tidligere år, har vi også medtaget ophævede afgørelser og ulovbestemt genoptagelser i tallene for 2019 og 2020. Vi har derfor trukket tal for 2019 og 2020 på ny efter den ændrede opgørelsesmetode. Dette har vi gjort for at kunne sammenligne data for 2021 bedst muligt med de tidligere år.

Det betyder, at tallene vedrørende 2019 og 2020 i denne redegørelse ikke vil stemme fuldt ud overens med de tal, der fremgår af årsredegørelserne for 2019 og 2020 (se henvisninger til tidligere års redegørelser i bilag 6).

TAL OG TENDENSER PÅ UDVALGTE SAGSOMRÅDER

I dette kapitel sammenfatter vi de overordnede nøgletal i 2021 og fremtrædende tendenser, som Ankestyrelsen har set på de største sagsområder i forbindelse med sagsbehandlingen af de afgjorte sager i 2021.

Tekstboks: NØGLETAL I 2021

Indkomne sager:

- Ankestyrelsen modtog 11.454 klager over sager afgjort af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.
- Ankestyrelsen modtog flest klagesager om varigt mén (30 procent), tab af erhvervsevne (22 procent), anerkendelse af ulykker (21 procent) og anerkendelse af erhvervs sygdomme (17 procent).

Afgjorte sager:

- Ankestyrelsen afgjorde 10.359 sager (afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager, der er afvist (typisk fordi klagefristen ikke er overholdt), bortfaldet (typisk fordi klager trækker sagen/sin klage tilbage), sager fra Færøerne og Grønland samt sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. I 2021 udgjorde sager fra Færøerne og Grønland kun 35 afgjorte sager).
- 74 procent af de afgjorte sager er stadfæstet, 17 procent er ændret, 7 procent er hjemvist, og 2 procent er ophævet.

- Til sammenligning afgjorde Ankestyrelsen 10.140 sager i 2020 (Tallet er trukket efter samme afgrænsning, som gør sig gældende for tallene for 2021. Se nærmere om den ændrede opgørelsesmetode i tidligere afsnit). 71 procent af de afgjorte sager er stadfæstet, 19 procent er ændret, 7 procent er hjemvist og 3 procent er ophævet.
- Omgørelsesprocenten ligger med den ændrede opgørelsesmetode i intervallet 26-29 procent for de seneste 3 år.
- Af de 10.359 afgjorte sager, der indgår i redegørelsen, er 13 sager modtaget i 2016, 82 sager i 2017, 85 sager i 2018, 132 sager i 2019, 3.620 sager i 2020, og 6.427 i 2021.
- Hovedparten af de afgjorte sager handler om varigt mén (29 procent), tab af erhvervsevne (21 procent), anerkendelse af ulykker (21 procent) og anerkendelse af erhvervssygdomme (19 procent). Tekstboks slut.

Stigning i andelen af stadfæstelser

Der er sket en stigning i stadfæstelsesprocenten fra 2019 og 2020 til 2021. Både i 2019 og 2020 var stadfæstelsesprocenten på 71 procent. I 2021 er tallet 74 procent. Det svarer til en stigning på 3 procentpoint. Se nærmere herom i kapitel 3.

Den største ændring ses i sager om tab af erhvervsevne og anerkendelse af ulykker, hvor stadfæstelsesprocenten på begge områder er steget med 4 procentpoint fra 2019 til 2021. I sager om varigt mén er der sket et mindre fald i stadfæstelsesprocenten fra 2019 til 2021 på 1 procentpoint. Stadfæstelsesprocenten i sager om anerkendelse af erhvervssygdomme er i 2021 – efter et fald i 2020 – tilbage på samme niveau som i 2019. Se figur 2.1.

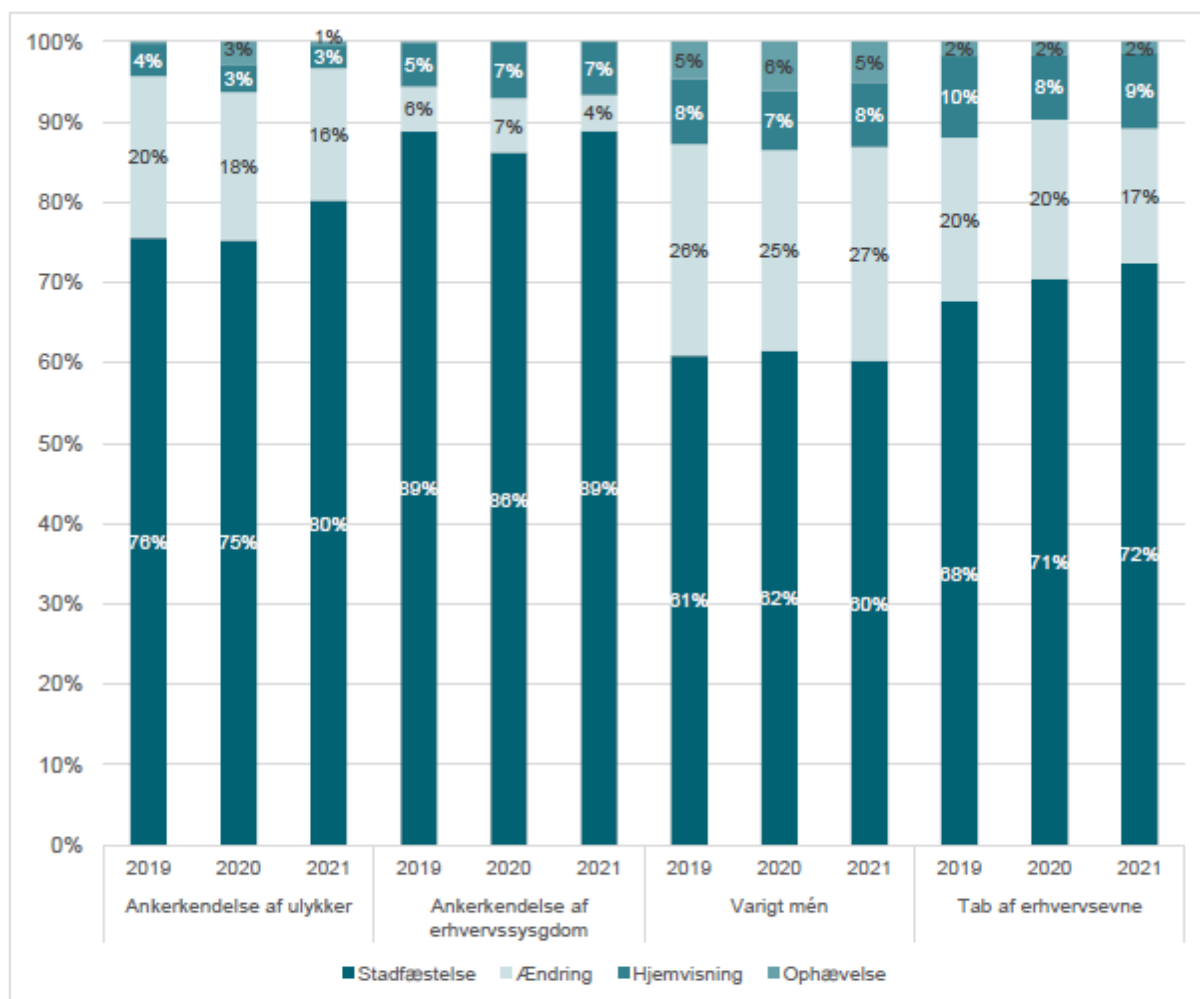
Omgørelsesprocenten

Omgørelsesprocenten er faldet fra 29 procent i både 2019 og 2020 til 26 procent i 2021. Det svarer til et fald på 3 procentpoint. Se nærmere herom i kapitel 3.

Generelt for perioden fra 2019 til 2021 er omgørelsesprocenten højest for afgørelser om varigt mén og lavest for anerkendelse af erhvervssygdomme. Der er tilsvarende flest ændringer af afgørelser om varigt mén og færrest ændringer af afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme. Der er flest hjemvisninger af afgørelser om tab af erhvervsevne og færrest om anerkendelse af ulykker. Andelen af ophævede afgørelser er størst for afgørelser om varigt mén. Se figur 2.1.

Udfaldet af de afgjorte sager på de største sagsområder er nærmere beskrevet i kapitel 4 og 5.

FIGUR 2.1 ANKESTYRELSENS SAGSUDFALD FOR FIRE UDVALGTE SAGSOMRÅDER I 2019-2021 (PROCENT)



Note: Pr. 1. januar 2021 har Ankestyrelsen ændret i sagsemnerne i forhold til de tidligere år. For eksempel har Ankestyrelsen indført et selvstændigt sagsemne for sager, der handler om genoptagelse af ydelser (§ 42). Tidligere var disse sager omfattet af sagsemnet varigt mén eller tab af erhvervsevne afhængigt af, hvilket område genoptagelsen vedrørte. Derfor er tallene ikke fuldt ud sammenlignelige over tidsperioden. Data er desuden – grundet ændringen i opgørelsesmetoden, hvorefter også ophævelser og ulovbestemte genoptagelser indgår – trukket på ny for alle årene, således at samme afgrænsninger gør sig gældende. Andelen af ulovbestemte genoptagelser udgjorde omkring 2 procent i 2019 og omkring 3 procent i 2020 og 2021. Endvidere er sager, der er afvist (typisk fordi klagefristen ikke er overholdt), bortfaldet (typisk fordi klager trækker sagen tilbage), sager fra Færøerne og Grønland samt sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen for 1. juli 2016, fratrukket. Udfaldsprocenten er andelen af sager med et givent sagsudfald ud af alle realitetsbehandlede sager i figuren – fx er stadfæstelsesprocenten andelen af stadfæstede sager set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Omgørelsesprocenten er antallet af hjemviste, ændrede og ophævede sager set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. Hvis der ikke fremgår procenttal for ophævelser skyldes det, at procenten (efter almindelig afrunding) samlet udgør mindre end én procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Hyppigste årsager til ændringer og hjemvisninger

Samlet set er årsagerne til ændringer af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser oftest en anden lægefaglig vurdering, en anden skønsmæssig vurdering eller retsanvendelsen.

Den hyppigste årsag til ændringer af afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme og varigt mén er en anden lægefaglig vurdering.

For sager om anerkendelse af ulykker er en anden lægefaglig vurdering og en anden skønsmæssig vurdering de hyppigste årsager til ændringer, dog med en lille overvægt af ændringer på grund af en anden skønsmæssig vurdering.

Ændringer af afgørelser om tab af erhvervsevne skyldes hovedsageligt en anden skønsmæssig vurdering.

På alle fire sagsområder er hovedårsagen til hjemvisninger oplysningsgrundlaget.

Figur 2.2 viser årsagerne til omgørelse i 2021 på de største sagsområder fordelt på ændringer og hjemvisninger. Figuren indeholder ikke årsager til ophævelser, da ikke alle sagsområder har en andel af ophævelser, som svarer til mindst én procent.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger på de største sagsområder er nærmere beskrevet i kapitel 4 og 5.

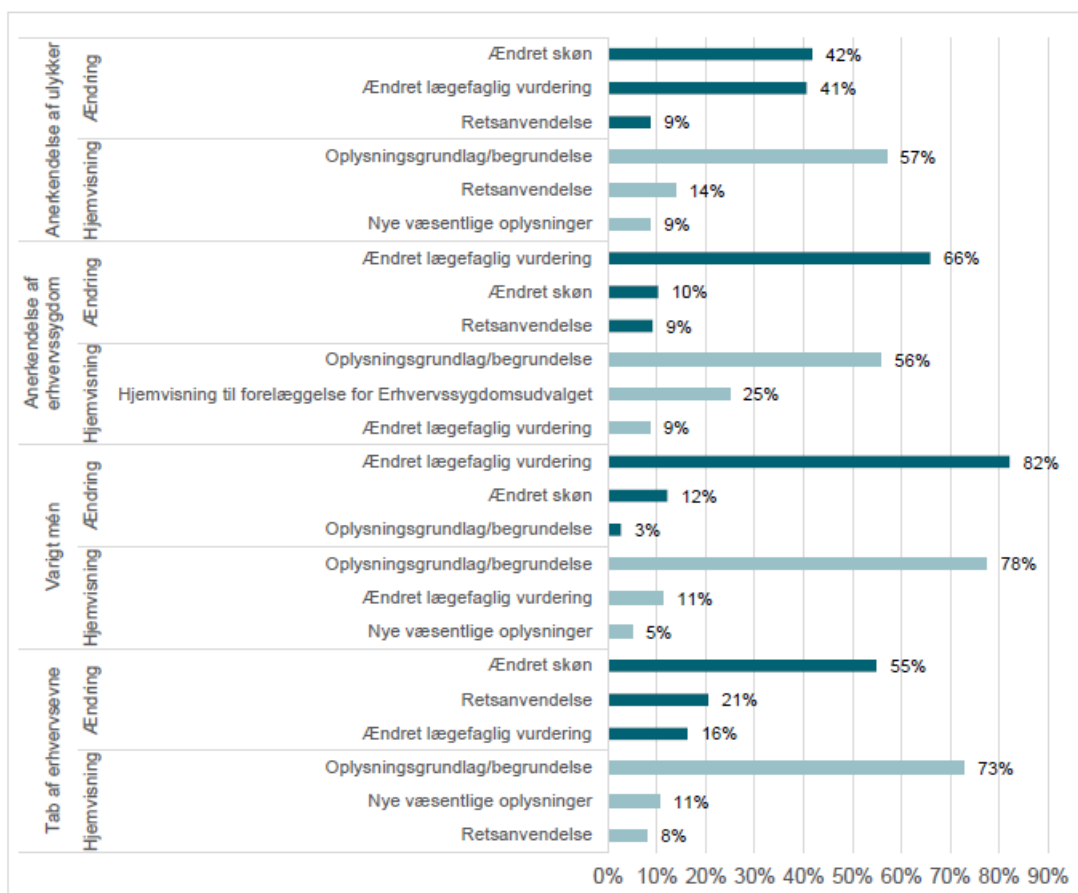
Hyppigste årsager til ophævelser

Ankestyrelsen ophæver flest afgørelser om varigt mén eller tab af erhvervsevne.

Den hyppigste årsag til, at en afgørelse om varigt mén eller tab af erhvervsevne ophæves, er, at Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anerkendelse af en ulykke eller en erhvervssygdom til et afslag på anerkendelse. Når der ikke er en anerkendt arbejdsskade, har tilskadekomne ikke ret til ydelser efter loven. Som konsekvens heraf ophæver Ankestyrelsen afgørelsen om varigt mén og/eller tab af erhvervsevne.

Årsagen til ophævelser er nærmere beskrevet i kapitel 5.

FIGUR 2.2 HOVEDÅRSAGER TIL ÆNDRINGER OG HJEMVISNINGER FOR FIRE UDVALGTE SAGSOMRÅDER I 2021



Note: Figuren viser andelen af de tre mest anvendte årsagsemneord for henholdsvis ændrede og hjemviste klagesager inden for det givne sagsområde. Figuren indeholder ikke årsager til ophævelser. Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Figuren vedrører realitetsbehandlede sager. Afgørelser, som Ankestyrelsen har ulovbestemt genoptaget, indgår også. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Fremtrædende tendenser og temaer i sagsbehandlingen 2021

I 2021 har Ankestyrelsen behandlet et større antal sager, som er relateret til COVID-19. Det er et særligt tema i årets redegørelse, hvornår en person kan få anerkendt sygdommen COVID-19 efter reglerne om anerkendelse af ulykker. Redegørelsen konkluderer, at der er en meget høj stadfæstelsesprocent på 95 procent i disse sager (nærmere statistisk for sager om COVID-19 fremgår af kapitel 4). Desuden viser de udvalgte sagseksempler blandt andet, at:

- Den erhvervsmæssige påvirkning, herunder smitekilden og varigheden af tilskadekomnes udsættelse for smitte i forbindelse med arbejdet, er et væsentligt element ved vurderingen af, om anmeldelsen skal behandles efter reglerne om anerkendelse af ulykker eller erhvervs sygdomme.
- Det er tilskadekomne, der skal sandsynliggøre, at smitten er sket på arbejdet. Der skal foretages en bevisafvejning af, om tilskadekomnes aktiviteter i privat regi har medført en højere sandsynlighed for smitte end den anmeldte påvirkning på arbejdet.


Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er i lighed med sidste år hovedårsagen til, at sager hjemvises. De udvalgte sager inden for temaet viser blandt andet, at:

- Når sager om anerkendelse af erhvervssygdomme er utilstrækkeligt oplyst, er det typisk fordi der mangler lægelige oplysninger eller oplysninger om den arbejdsmæssige påvirkning.
- Hvis modstridende oplysninger giver anledning til væsentlig tvivl om, hvilke oplysninger der skal lægges til grund for vurderingen, skal myndigheden forsøge at indhente oplysninger, der kan bidrage til at afklare tvivlen.
- Det kan få betydning for vurderingen af, om sagen er tilstrækkeligt oplyst, hvis der indkommer væsentlige nye oplysninger under sagens behandling hos Ankestyrelsen.
- Kravene til oplysningsgrundlaget i sager om varigt mén har ikke ændret sig efter indførelsen af det nye ulykkesbegreb (der er indført et nyt ulykkesbegreb for skader sket fra og med 1. januar 2020, hvorefter kravet om personskade er opfyldt, når der er dokumenteret fysiske eller psykiske gener af enten forbigående eller varig karakter. Se kapitel 4 for nærmere beskrivelse af lovændringen).
- Sagerne om varigt mén kan ud fra en lægefaglig vurdering være utilstrækkeligt oplyst, fordi den helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkelig stationær til, at Ankestyrelsen kan fastsætte et (sikkert) varigt mén.
- Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag i sager om tab af erhvervsevne skyldes ofte manglende oplysninger om indtjeningssevnen før og efter skaden. Det kan også skyldes manglende lægelige eller kommunale oplysninger om konkurrerende og/eller forudbestående lidelser (Ankestyrelsen laver i 2022 en praksisundersøgelse efter anmodning fra Arbejdstilsynet, som skal afdække årsagen til, at afgørelser om tab af erhvervsevne hyppigst hjemvises som følge af mangelfuldt oplysningsgrundlag. Se herom i kapitel 5).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver i en række sager afslag på genoptagelse efter arbejdsskadesikringsloven § 41 inden for fristen på fem år, fordi de nye oplysninger ved anmodningen om genoptagelse ikke vil kunne føre til anerkendelse. Ankestyrelsen ændrer afgørelserne på grund af retsanvendelsen, da det kun er en betingelse for genoptagelse, at der er kommet nye relevante oplysninger. Det er derimod ikke en betingelse, at oplysningerne er væsentlige og vil medføre et ændret indholdsmæssigt resultat af spørgsmålet om anerkendelse.

I 2021 er der set flere eksempler på sager, hvor Ankestyrelsen ændrer afgørelsen om tab af erhvervsevne på grund af retsanvendelsen, når tilskadekomne har haft en løs tilknytning til arbejdsmarkedet op til arbejdsskadens indtræden. Det skyldes, at Ankestyrelsen vurderer betydningen af tilskadekomnes løse tilknytning til arbejdsmarkedet væsentlig anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Ankestyrelsen stadfæster fortsat ofte afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme og tab af erhvervsevne med henvisning til begrundelsen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring



afgørelse. Det sker i 49 procent af de stadfæstede sager om erhvervssygdomme og i 47 procent af de stadfæstede sager om erhvervsevnetab i 2021. Det er dermed stadig en fremtrædende tendens, at begrundelserne i afgørelserne har en høj kvalitet på de to områder.

Kapitel 3: Nøgletal om indkomne og afgjorte sager

Dette kapitel indeholder nøgletal for de sager, Ankestyrelsen har modtaget fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2021. Kapitlet indeholder også nøgletal for sager, som Ankestyrelsen har afgjort i 2021.

Vi gennemgår, hvordan de indkomne sager fordeler sig på sagsområder, og hvordan de afgjorte realitetsbehandlede sager fordeler sig i forhold til udfald. Derudover indeholder kapitlet tal over årsager til ændringer, hjemvisninger og ophævelser (se bilag 3, hvor Ankestyrelsens sagsbehandling, reaktionsmuligheder og registreringer er nærmere beskrevet.

INDKOMNE SAGER

I 2021 modtog Ankestyrelsen 11.454 sager på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings område. Ankestyrelsen modtog flest klagesager om varigt mén, som udgør omkring en tredjedel af de indkomne sager i 2021. Sager om tab af erhvervsevne, anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme udgør hver omkring en femtedel af de indkomne sager. Se tabel 3.1.

TABEL 3.1 INDKOMNE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2021

	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	1948	17
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	33	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	35	0
Anerkendelse af ulykker	2352	21
Anmeldelsesfrist	165	1
Arbejdsgivers sikringspligt	13	0
Den sikrede personkreds	183	2
Forsørgertabserstatning m.v.	16	0
Genoptagelse, Anerkendelse	140	1
Genoptagelse, Ydelser	192	2
Hjælpe midler	27	0
Sygebehandling	198	2
Tab af erhvervsevne	2490	22
Tilbagebetaling	74	1
Varigt mén	3413	30
Årsløn	175	2
I alt	11.454	100

Note: Indkomne sager vedrører alle sager, der er indkommet til Ankestyrelsen, uanset om de efterfølgende er realitetsbehandlet eller ej. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis være 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

AFGJORTE SAGER

Ankestyrelsen afgjorde 10.359 sager på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings område i 2021.

Hovedparten af de afgjorte sager vedrører varigt mén med 29 procent, tab af erhvervsevne med 21 procent, anerkendelse af ulykker med 21 procent og anerkendelse af erhvervssygdomme med 19 procent. Se tabel 3.2.

TABEL 3.2 AFGJORTE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2021

	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	1958	19
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	34	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	32	0
Anerkendelse af ulykker	2165	21
Anmeldelsesfrist	177	2
Arbejdsgivers sikringspligt	9	0
Den sikrede personkreds	132	1
Diverse	3	0
Forsørgertabserstatning m.v.	12	0
Genoptagelse, Anerkendelse	103	1
Genoptagelse, Ydelser	167	2
Hjælpebidler	30	0
Sygebehandling	145	1
Tab af erhvervsevne	2132	21
Tilbagebetaling	98	1
Varigt mén	3007	29
Årsløn	155	1
I alt	10.359	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Afgørelser, hvor Ankestyrelsen ulovbestemt genoptager en tidligere afgørelse, indgår også. Disse udgør omkring 3 procent af alle afgjorte sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, der er afvist (typisk fordi klagefristen ikke er overholdt), bortfaldet (typisk fordi klager trækker sagen tilbage) samt sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Sager fra Færøerne og Grønland er ligeledes fratrukket - disse udgør tilsammen 35 afgørelser i 2021. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Udfaldet af afgjorte sager

Tabel 3.3 viser udfaldet af de 10.359 afgjorte sager i 2021 (i procent). 74 procent er stadfæstet, 17 procent er ændret, 7 procent er hjemvist, og 2 procent er ophævet.

På de største sagsområder er omgørelsesprocenten højest på varigt mén med 40 procent, tab af erhvervsevne med 28 procent og anerkendelse af ulykker med 20 procent.

Omgørelsesprocenten er også blandt de højeste for sager om årsløn med 61 procent, for sager om veteraner med 47 procent (50 procent for sager efter særloven) og for sager om tilbagebetaling med 42 procent. Disse sagsområder udgør dog en relativt lille andel af det

samlede antal afgjorte sager. Redegørelsen vil derfor ikke fokusere nærmere på disse sagsområder.

TABEL 3.3 UDFALDET AF AFGJORTE SAGER I PROCENT FORDELT PÅ ALLE SAGSOMRÅDER, 2021¹³

	Stadfæstelse	Ændret	Hjemvist	Ophævede	I alt	Omgørelsespct.
	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent	Procent
Anerkendelse af erhvervs sygdom	89	4	7	0	19	11
Anerkendelse af erhvervs sygdom, Særlov, Veteran	50	0	50	0	0	50
Anerkendelse af erhvervs sygdom, Veteran	53	0	47	0	0	47
Anerkendelse af ulykker	80	16	3	1	21	20
Anmeldelsesfrist	89	5	6	1	2	11
Arbejdsgivers sikringspligt	78	0	22	0	0	22
Den sikrede personkreds	80	16	3	1	1	20
Diverse	100	0	0	0	0	0
Forsørgertabserstatning m.v.	92	0	8	0	0	8
Genoptagelse, Anerkendelse	83	11	5	1	1	17
Genoptagelse, Ydelser	82	13	4	1	2	18
Hjælpebidler	77	20	0	3	0	23
Sygebehandling	77	20	2	1	1	23
Tab af erhvervssevne	72	17	9	2	21	28
Tilbagebetaling	58	36	5	1	1	42
Varigt mén	60	27	8	5	29	40
Årsløn	39	36	12	13	1	61
I alt	74	17	7	2	100	26

ÅRSAGER TIL OMGØRELSE

Omgørelsesprocenten er i 2021 på 26 procent. Se tabel 3.3. Tabellen viser også, at omkring tre fjerdedele af omgørelserne er ændringer, mens omkring en fjerdedel er hjemvisninger og 2 procent er ophævelser.

Samlet set skyldes ændringerne oftest en anden lægefaglig vurdering, en anden skønsmæssig vurdering eller retsanvendelsen.

Hjemvisningerne skyldes i omkring to tredjedele af sagerne oplysningsgrundlaget. Ophævelser er i 96 procent af tilfældene begrundet i retsanvendelsen.

Årsagerne til ændringer, hjemvisninger og ophævelser på de største sagsområder bliver nærmere beskrevet i kapitel 4 og 5.

TABEL 3.4 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER, HJEMVISNINGER OG OPHÆVELSER, 2021

	Ændret		Hjemvist		Ophævede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	15	1	25	4	9	4	49	2
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervsstyrelsen	0	0	44	6	0	0	44	2
Nye væsentlige oplysninger	58	3	59	8	0	0	117	4
Oplysningsgrundlag/begrundelse	52	3	471	66	0	0	523	19
Partens klagebemærkninger	6	0	6	1	0	0	12	0
Retsanvendelse	174	10	47	7	218	96	439	16
Ændret lægefaglig vurdering	951	53	52	7	0	0	1.003	37
Ændret skøn	535	30	9	1	0	0	544	20
I alt	1.791	100	713	100	227	100	2.731	100

Årsager til ændringer

Tabel 3.4 viser, at 951 afgørelser er ændret på grund af en anden lægefaglig vurdering i Ankestyrelsen. Det svarer til 53 procent af det samlede antal ændrede afgørelser.

Tabel 3.4 viser også, at 535 afgørelser er ændret på grund af en anden skønsmæssig vurdering. Det svarer til 30 procent af det samlede antal ændrede afgørelser. 174 sager er ændret som følge af retsanvendelsen. Det svarer til 10 procent.

Årsager til hjemvisninger

Der er i 2021 hjemvist flest sager om varigt mén og tab af erhvervsevne. De to sagsområder udgør til sammen over halvdelen af alle hjemviste sager.

Tabel 3.4 viser, at 471 sager er hjemvist, fordi oplysningsgrundlaget i sagerne ikke har været tilstrækkeligt til, at Ankestyrelsen har kunnet træffe afgørelse. Det svarer til 66 procent af det samlede antal hjemviste sager.

Årsager til ophævelser

Der er i 2021 ophævet flest afgørelser om varigt mén. Sagsområdet udgør omkring en tredjedel af alle afgjorte sager.

Tabel 3.4 viser, at 218 afgørelser er ophævet på grund af retsanvendelsen. Det svarer til omkring 96 procent af det samlede antal ophævede afgørelser.

Kapitel 4: Afgørelser om anerkendelse af en arbejdsskade

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme. Vi ser i den forbindelse på udviklingen i de talmæssige tendenser siden 2019. Desuden handler kapitlet om tendenser eller temaer, som Ankestyrelsen har set i sagsbehandlingen i 2021.

Ankestyrelsen har i 2021 indført et selvstændigt sagsemne for sager, der vedrører spørgsmålet om, hvorvidt der er grundlag for genoptagelse efter arbejdsskadesikringslovens § 41 af spørgsmålet om anerkendelse (afgørelserne om lovbestemt genoptagelse af spørgsmålet om anerkendelse blev tidligere henført under sagsemnet anerkendelse af ulykker eller sagsemnet anerkendelse af erhvervssygdom afhængigt af sagens indhold. Se bilag 7 for samlet overblik over Ankestyrelsens ændrede sagsemner pr. 1. januar 2021). Vi ser i årets redegørelse også nærmere på sagsudfald og temaer i sagsbehandlingen på dette område.

Eksemplerne på ulykkesområdet består i årets redegørelse kun af afgørelser, som Ankestyrelsen stadfæster. Dette skyldes, at redegørelsen i forhold til temaer i sagsbehandlingen har sit fokus på afgørelser om anerkendelse af COVID-19, hvor der i 2021 er en høj stadfæstelsesprocent.

Eksemplerne i sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme og genoptagelse af spørgsmålet om anerkendelse fokuserer derimod på årsager til omgørelser.

I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne.

ULYKKER

Den 1. januar 2020 trådte en ændring af arbejdsskadesikringsloven i kraft. Ændringen gælder for ulykker med skadesdato fra og med den 1. januar 2020.

Lovændringen har til hensigt at lempe kravene til, hvornår betingelsen om en personskade er opfyldt.

Efter ændringen er en ulykke defineret i arbejdsskadesikringslovens § 6 som følger:

Lovboks: § 6

Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. Personskaden, jf. stk. 1, kan være fysisk eller psykisk og kan være varig eller forbigående. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at personskaden er blevet behandlet. Lovboks slut.

Kriterierne for at anerkende en ulykke som en arbejdsskade er dermed, at:

- der er en personskade

- der er sket en hændelse eller påvirkning på arbejdet
- der er årsagssammenhæng mellem hændelsen eller påvirkningen og personskaden.

Kravet om personskade er opfyldt, når der er dokumenteret fysiske eller psykiske gener af enten forbigående eller varig karakter. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at der er modtaget relevant behandling.

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM ULYKKER

Ankestyrelsen omgør 20 procent af sagerne om anerkendelse af ulykker i 2021. Se figur 4.1. 16 procent af afgørelserne er ændret, 3 procent af sagerne er hjemvist, og 1 procent af sagerne er ophævet.

Til sammenligning er omgørelsesprocenten for sager om anerkendelse af ulykker på 25 procent i 2020. I 2020 var 18 procent af afgørelserne ændret, 3 procent var hjemvist og 3 procent var ophævet. For 2019 var omgørelsesprocenten 24 procent fordelt med 20 procent ændringer, 4 procent hjemvisninger og 0 procent ophævelser.

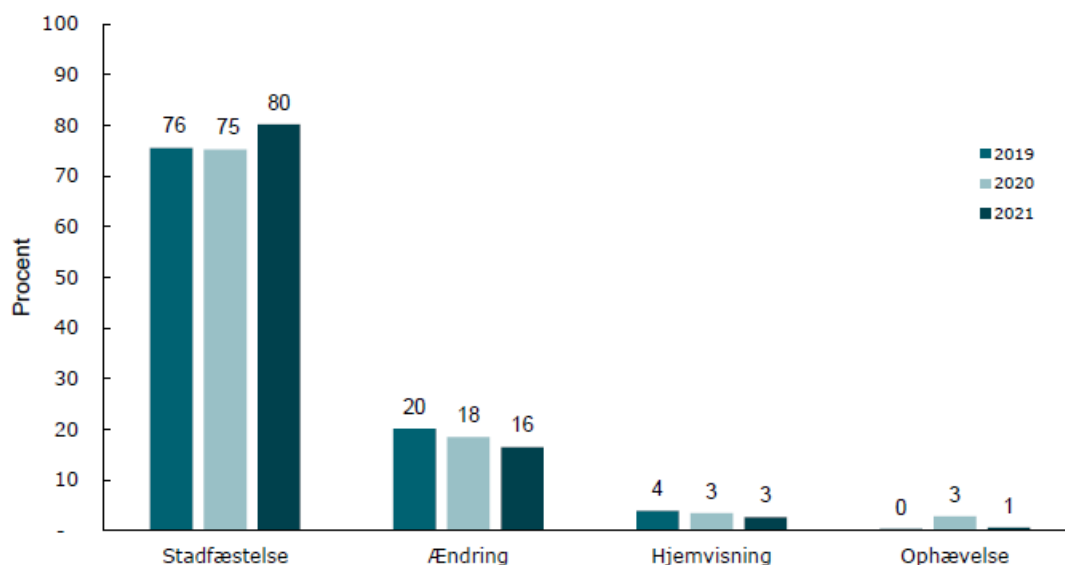
Der er således sket et fald på fire procentpoint for omgjorte sager om anerkendelse af ulykker i perioden fra 2019 til 2021.

Det er vigtigt at bemærke, at de samlede tal vedrører alle afgjorte sager på området i 2021 – og derfor ikke kun sager afgjort efter det nye ulykkesbegreb.

Redegørelsen for 2020 havde ved gennemgangen af de talmæssige tendenser hovedsageligt fokus på de primære årsager til omgørelser. Det samme er tilfældet for redegørelsen for 2021.

Årsagerne til ændringer, hjemvisninger og ophævelser gennemgår vi nedenfor. Vi gennemgår derefter det udvalgte tema om COVID-19.

FIGUR 4.1 SAGSUDFALD FOR SAGER OM ULYKKER I 2019-2021 (PROCENT)



Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Hvis vi alene betragter sagsudfaldet for sager afgjort efter det nye ulykkesbegreb (skader sket fra og med 1. januar 2020), så omgør Ankestyrelsen kun 13 procent af sagerne i 2021. 12 procent af afgørelserne er ændret og 1 procent af sagerne er hjemvist (Der er ikke medtaget tal om sagsudfald i 2020 for sager afgjort efter det nye ulykkesbegreb, da Ankestyrelsen kun behandlede et begrænset antal sager herom. Det vil derfor ikke være retvisende at sammenligne sagsudfald på området for 2020 med sagsudfald for 2021).

TABEL 4.1 SAGSUDFALD FOR SAGER OM ULYKKER AFGJORT I 2021

	Stadfæstelse		Ændret		Hjemvist		Ophævede		I alt		Om-gørelses-pct.
	Antal	Pro-cent	Antal	Pro-cent	Antal	Pro-cent	Antal	Pro-cent	Antal	Pro-cent	
Anerkendelse af ulykker sket fra og med 1. januar 2020	389	87	53	12	3	1	0	0	445	4	13
Anerkendelse af ulykker i alt*	1737	80	357	16	58	3	13	1	2165	21	20

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent. *Tallene vedrører alle afgjorte sager i 2021 om anerkendelse af ulykker for skader sket både før og efter 1. januar 2020.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Ændrede afgørelser om ulykker

I 42 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af ulykker er årsagen en anden skønsmæssigt vurdering. 41 procent er ændret på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, mens 9 procent er ændret på grund af retsanvendelsen. Se tabel 4.2.

I 2020 skyldes 44 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af en ulykke en anden lægefaglig vurdering. 33 procent af de ændrede afgørelser skyldes en anden skønsmæssig vurdering, mens 17 procent er ændret på grund af retsanvendelsen.

TABEL 4.2 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM ULYKKER 2021

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	4	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	12	3
Oplysningsgrundlag/begrundelse	12	3
Retsanvendelse	31	9
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	4	1
Ændret lægefaglig vurdering	145	41
Ændret skøn	149	42
I alt	357	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

De fleste afgørelser, der er ændret på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, skyldes en anden vurdering af, om en hændelse eller påvirkning er relevant i forhold til at medføre personska den (se principmeddelelse [33-17](#)).

En anden årsag til ændrede afgørelser er en anden skønsmæssig vurdering af oplysningerne i sagen. Det kan for eksempel være spørgsmålet om, hvorvidt der i relevant tidsmæssig sammenhæng med hændelsen er dokumentation for symptomer på en skade, eller det er dokumenteret, at skaden er sket på arbejdet.

Hjemviste afgørelser om ulykker

Hovedparten af de hjemviste sager om anerkendelse af ulykker skyldes et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Tabel 4.3 viser, at 57 procent af sagerne i 2021 er hjemvist af denne årsag.

Til sammenligning skyldes 85 procent af de hjemviste afgørelser om anerkendelse af ulykker i 2020 oplysningsgrundlaget (ændringen i procenten fra 85 procent i 2020 til 57 procent i 2021 beror imidlertid på en lille andel sager, hvorfor den procentvise forskel bliver stor ved selv mindre ændringer i antallet med årsagsemneordet).

Oplysningsgrundlaget er dermed fortsat den hyppigste årsag til hjemvisning i sager om anerkendelse af ulykker.

TABEL 4.3 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM ULYKKER 2021

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	3	5
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	5	9
Oplysningsgrundlag/begrundelse	33	57
Retsanvendelse	8	14
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	5	9
Ændret lægefaglig vurdering	3	5
Ændret skøn	1	2
I alt	58	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejds markedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

I de fleste tilfælde skyldes hjemvisning som følge af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, at der mangler lægelige oplysninger om for eksempel forudbestående forhold eller oplysninger fra tilskadekomne og/eller arbejdsgiver om hændelsen.

Ophævede afgørelser

I 2021 udgjorde andelen af ophævede afgørelser 1 procent af alle afgjorte sager om anerkendelse af en ulykke. Se figur 4.1.

Henset til det beskedne omfang vil redegørelsen ikke gå nærmere ind i årsagerne til ophævelser af sager om anerkendelse af ulykker.

Stadfæstelser med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

Ankestyrelsen har i 2021 stadfæstet 80 procent af afgørelserne i sager om anerkendelse af ulykker. Se figur 4.1. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 24 procent af tilfældene til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

Sagerne om anerkendelse af ulykker er det område ud af de fire største sagsområder, hvor Ankestyrelsen i mindst omfang stadfæster med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

TEMAER

Ankestyrelsen har udvalgt et tema, som har været særligt fremtrædende i sagerne om anerkendelse af ulykker i 2021.

Der har været særligt fokus på, hvornår en person kan få anerkendt sygdommen COVID-19 efter reglerne om anerkendelse af ulykker. Vi har udvalgt dette tema, da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har behandlet – og fortsat behandler – et større antal sager inden for dette område.

I den forbindelse har vi set en række sager, hvor det centrale spørgsmål er, hvorvidt sagen skal behandles efter reglerne om anerkendelse af erhvervssygdomme eller reglerne om anerkendelse af ulykker. Vi har også set en række sager, hvor den centrale problemstilling er, hvilken betydning den private smitterisiko har i forhold til anerkendelse af COVID-19 som følge af et ulykkestilfælde.

Vi har udvalgt en række sager, der handler om de nævnte problemstillinger. Alle sager er eksempler på stadfæstelser, da der er en meget høj stadfæstelsesprocent på området.

COVID-sagerne

Betingelserne for at anerkende sygdom med COVID-19 som en arbejdsulykke er, at:

- diagnosen COVID-19 er stillet eller sandsynliggjort,
- der har været tale om en konkret hændelse eller påvirkning inden for fem dage i form af en påviselig smitterisiko på arbejdet, og
- der er sandsynliggjort årsagssammenhæng mellem denne smitterisiko og pådragelse af sygdommen.

Ankestyrelsen har i 2021 afgjort 21 sager om COVID-19 på ulykkesområdet. 95 procent af afgørelserne er stadfæstet. Se tabel 4.4. Denne tendens afspejler sig i nedenstående udvalgte

eksempler, hvor Ankestyrelsen i alle tilfælde stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

TABEL 4.4 AFGØRELSE OM SAGER RELATERET TIL COVID-19 FORDELT PÅ SAGSUDFALD (PROCENT)

	Stadfæstelse		Ændret		Hjemvist		Ophævede		I alt		Omgørelses-pct.
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Anerkendelse af erhvervs-sygdom	56	97	0	0	2	3	0	0	58	59	3
Anerkendelse af ulykker	20	95	1	5	0	0	0	0	21	21	5
Forsørgertabs-erstatning m.v.	1	100	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Genoptagelse, Anerkendelse	1	100	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Sygebehand-ling	2	100	0	0	0	0	0	0	2	2	0
Tab af er-hversevne	5	83	1	17	0	0	0	0	6	6	17
Varigt mén	7	88	0	0	0	0	1	13	8	8	13
Årsløn	0	0	1	100	0	0	0	0	1	1	100
I alt	92	94	3	3	2	2	1	1	98	100	6

Note: Sager får stikordet COVID-19, når prøvelsen går på, om sygdommen kan anerkendes efter reglerne om ulykke eller erhvervs sygdom. Sager får også stikordet, når sagen indirekte handler om COVID-19. Der er alene medtaget sagssemner, hvor der er registreret én eller flere sager med stikordet COVID-19. Procenttallene er afrundet og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Ankestyrelsen skal i forbindelse med behandlingen af sager om anerkendelse af COVID-19 vurdere, om Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har behandlet sagen efter det rigtige skadesbegreb. Det skyldes, at COVID-19 både kan anerkendes efter reglerne om anerkendelse af ulykker og efter reglerne om anerkendelse af erhvervs sygdomme. I en del af klagesagerne, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anerkendt COVID-19 som følge af et ulykkestilfælde, har klagetemaet været, om sagen i stedet burde have været behandlet efter reglerne om anerkendelse af erhvervs sygdomme.

Det er en konkret vurdering, om anmeldelsen af COVID-19 som en arbejdsskade skal behandles efter reglerne om anerkendelse af ulykker eller anerkendelse af erhvervs sygdomme. Det afgørende er varigheden af tilskadekomnes udsættelse for smitte i forbindelse med arbejdet.

Sag nr. 1, 2 og 3 nedenfor illustrerer, at anmeldelsen af COVID-19 skal behandles efter reglerne om anerkendelse af ulykker, når der kan påvises én konkret hændelse, hvor tilskadekomne har været udsat for smitterisiko, eller når tilskadekomne har været udsat for en

påvirkning inden for fem dage, hvor pågældende har været udsat for smitterisiko og efterfølgende er blevet syg.

I alle sagerne vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at tilskadekomne har været udsat for smitte i en periode inden for fem dage. Ankestyrelsen er enig i denne vurdering.

Sagerne viser også, at følgende faktorer indgår ved vurderingen af, om der kan ske anerkendelse af COVID-19 efter reglerne om anerkendelse af ulykker:

- Karakteren af tilskadekomnes arbejde
- Tilskadekomnes forklaring om personkontakt med smittede og muligt smittede personer
- Adfærdsmæssige tiltag og anvendelse af eller mangel på værnemidler.

Tekstboks: STADFÆSTELSE – ANERKENDELSE – KONTAKT MED SMITTET PATIENT – INGEN ANDEN KONKRET SMITTERISIKO

Sag nr. 1 drejer sig om en tilskadekomne, der i sit arbejde som praktiserende læge en dag er i kontakt med en patient, der viser sig at være smittet med COVID-19. Patienten har ingen symptomer ved konsultationen, og tilskadekomne er ved undersøgelsen tættere på patienten end to meter. Tilskadekomne bruger mundbind og håndsprit. Tilskadekomne får selv symptomer og bliver testet positiv for COVID-19 seks dage senere.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender COVID-19 som en arbejdsskade efter reglerne om anerkendelse af ulykker. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne på en bestemt dag var udsat for konkret smitterisiko på arbejdet. Desuden har tilskadekomne efter det oplyste ikke været udsat for smitterisiko i andre dage i ugerne op til symptomdebut.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer også, at der er grundlag for at anerkende COVID-19 som en arbejdsskade efter reglerne om ulykker. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne er konstateret smittet med COVID-19, efter at have været i kontakt med en patient smittet med COVID-19. Desuden lægger Ankestyrelsen vægt på, at tilskadekomne ikke har viden om at have været udsat for anden konkret smitterisiko.

Afgørende for resultatet:

Det er afgørende, at der i sagen er påvist en konkret hændelse, der har været den mest sandsynlige årsag til smitte med COVID-19. Der er ikke oplysninger om anden konkret smittekilde. Tekstboks slut.

Sag nr. 2 og 3 viser, at den erhvervsmæssige påvirkning, herunder smittekilden og udstrækningen af varigheden, er et væsentligt element ved vurderingen af, om anmeldelsen skal behandles efter reglerne om anerkendelse af ulykker eller erhvervs sygdomme.

Der skal desuden være en tilstrækkelig tidsmæssig sammenhæng mellem den anmeldte hændelse og symptomdebut, for at der kan ske anerkendelse af COVID-19 efter reglerne om ulykker.

Ved smitte med COVID-19 opstår der ikke nødvendigvis symptomer umiddelbart efter smitten, da der kan være en længere inkubationstid fra tidspunktet for smitten til udvikling af sygdommen. Sag nr. 3 illustrerer, at det ikke i sig selv kan føre til afslag på anerkendelse, at der går otte dage fra hændelsen til symptomdebut.

Sagen viser, at det afgørende for, om sagen skal behandles efter reglerne om anerkendelse af ulykker, er, at der er tale om en hændelse eller påvirkning inden for 5 dage – uanset om det først manifesterer sig i en sygdom på et senere tidspunkt.

Tekstboks: STADFÆSTELSE – ANERKENDELSE – KONTAKT MED SMITTET BEBOER – IKKE SMITTERISIKO I OVER FEM DAGE

Sag nr. 2 drejer sig om en tilskadekomne, der i sit arbejde som SOSU-assistent en dag plejer en COVID-19- smittet beboer og bliver hostet i ansigtet. Tilskadekomne bærer briller, mundbind, forklæde og handsker, men ikke visir. Tre dage efter hændelsen får tilskadekomne symptomer og bliver sygemeldt. Seks dage efter hændelsen bliver tilskadekomne testet positiv for COVID-19. Forsikrings-selskabet anfører ved klagen, at skaden bør behandles efter reglerne om erhvervssygdomme grundet længerevarende udsættelse for smitte.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender COVID-19 som en arbejdsskade efter reglerne om anerkendelse af ulykker. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne har været udsat for en relevant smitterisiko i form af tæt kontakt med en smittet beboer. Tilskadekomne har ikke haft mulighed for at holde den relevante afstand til patienten.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer også, at der er grundlag for at anerkende COVID-19 som en arbejdsskade efter reglerne om anerkendelse af ulykker. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne er konstateret smittet med COVID- 19 efter at have plejet en smittet beboer. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at arbejdsgiver har oplyst, at første smittetilfælde på arbejdspladsen var to dage forinden hændelsen.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende i sagen er, at der er påvist en konkret hændelse, der har været den mest sandsynlige årsag til smitte med COVID-19. Der er ikke oplysninger, der tyder på, at tilskadekomne har været udsat for smitte i en periode på over fem dage. Tekstboks slut.

Tekstboks: STADFÆSTELSE – ANERKENDELSE – KONTAKT MED SMITTET PATIENT – SYMPTOMDEBUT IKKE AFGØRENDE

Sag nr. 3 drejer sig om en tilskadekomne, der i sit arbejde som SOSU-assistent en dag passer en COVID-19- smittet beboer. Tilskadekomne får symptomer otte dage senere og bliver 11 dage efter hændelsen testet positiv for COVID-19. Forsikrings-selskabet gør gældende, at anmeldelsen skal behandles efter reglerne om erhvervssygdomme, da tilskadekomne først går til læge 10 dage efter hændelsen, og da lægen anmelder sagen som en erhvervssygdom.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender COVID-19 som en arbejdsskade efter reglerne om anerkendelse af ulykker. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne har været udsat for en relevant smitterisiko, fordi tilskadekomne har været i tæt kontakt med en smittet patient uden mulighed for at holde den relevante afstand til patienten. Desuden lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne kun har anvendt handsker ved kontakt med patienten, og at der ikke er oplysninger om en generel smitterisiko i tilskadekomnes arbejde.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer også, at der er grundlag for at anerkende COVID-19 som en arbejdsskade efter reglerne om anerkendelse af ulykker. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne er konstateret smittet med COVID-19, efter at tilskadekomne har plejet en smittet beboer.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende i sagen er den dokumenterede erhvervsmæssige påvirkning. Det kan ikke føre til et andet resultat, at tilskadekomne først har symptomdebut otte dage efter hændelsen. Tekstboks slut.

I sag nr. 4 er den centrale problemstilling, hvilken betydning den private smitterisiko har i forhold til anerkendelse af COVID-19 efter reglerne om anerkendelse af ulykker.

Sagen viser, at det ikke i sig selv kan føre til et afslag på anerkendelse, at tilskadekomne i sit privatliv har benyttet offentlig transport. Det skyldes, at denne adfærd (på det pågældende tidspunkt) som udgangspunkt ikke medfører en højere sandsynlighed for smitte, end en direkte kontakt med smittede personer på arbejdet medfører.

Når tilskadekomne har deltaget i almindelige dagligdags private aktiviteter, skal myndigheden dermed vurdere, om aktiviteten konkret har medført en højere sandsynlighed for smitte, og hvilken betydning dette får for spørgsmålet om anerkendelse.

Sagen er også et eksempel på, at Ankestyrelsen stadfæster en afgørelse med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Det betyder, at Ankestyrelsen lægger vægt på de samme oplysninger og anvender de samme regler.

Tekstboks: STADFÆSTELSE – ANERKENDELSE – SERVITRICE – OFFENTLIG TRANSPORT

Sag nr. 4 drejer sig om en tilskadekomne, der i sit arbejde som servitrice serverer for seks kunder, som efterfølgende viser sig at være smittet med COVID-19. Tilskadekomne har ikke haft kontakt med andre smittede. Dagen efter hændelsen benytter tilskadekomne offentlig transport. De første symptomer opstår fem dage efter hændelsen, og den følgende dag bliver tilskadekomne testet positiv for COVID-19.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der er grundlag for at anerkende COVID-19 som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne ikke har været i kontakt med de pågældende seks kunder forud for hændelsen, samt at der

ikke har været andre smittede personer på arbejdspladsen i ugerne op til hændelsen. Desuden lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at ingen af tilskadekomnes kollegaer er testet positive for COVID-19 i perioden, og at tilskadekomne ikke har haft vagter på sit arbejde i perioden fra hændelsen og frem til, at tilskadekomne blev testet positiv. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at det ikke kan føre til et andet resultat, at tilskadekomne har benyttet offentlig transport. I den forbindelse lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne har været udsat for en relevant og kendt smitterisiko på sit arbejde på dagen for hændelsen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæster afgørelsen og henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende i sagen er, at tilskadekomne har været udsat for en relevant og kendt smitterisiko på arbejdet. Selvom tilskadekomne har benyttet offentlig transport, har tilskadekomne ikke været udsat for en forøget smitterisiko ud over den på arbejdet, da tilskadekomne ikke har viden om at have været i kontakt med andre smittede.

ERHVERVSSYGDOMME

En erhvervssygdom er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 7:

Lovboks: § 7. VED ERHVERVSSYGDOMME FORSTÅS EFTER DENNE LOV:

1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten.

Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.

2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art. Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes. Lovboks slut.

Bestemmelsen i arbejdsskadesikringsloven skal læses i sammenhæng med bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervssygdomme.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at en sygdom kan anerkendes, hvis følgende generelle betingelser er opfyldt:

1. Den skadelige påvirkning skal have en styrke og tidsmæssig udstrækning, som efter medicinsk dokumentation kan forårsage sygdommen.
2. Sygdomsbilledet skal efter medicinsk dokumentation stemme overens med den skadelige påvirkning og sygdommen.
3. Sygdommen må ikke med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige.

Mange sygdomme er udbredt i befolkningen uanset erhverv. En sygdom, der anerkendes som en erhvervssygdom, skal udelukkende eller i overvejende grad være forårsaget af arbejdets særlige art og ikke andre forhold. Der må ikke være lægefaglig tvivl om, at sygdommen skyldes arbejdet.

En sygdom, som er på fortegnelsen over erhvervssygdomme, anerkendes når:

- de generelle betingelser efter arbejdsskadesikringsloven og bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervssygdomme er opfyldte, og
- fortegnelsens specielle betingelser er opfyldte.

Hvis sygdommen ikke er på fortegnelsen, eller hvis der er tale om en sygdom på fortegnelsen, hvor de specielle betingelser ikke er opfyldt, kan der kun ske anerkendelse efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 11 procent af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2021. 4 procent af afgørelserne er ændret, og 7 procent er hjemvist. Se figur 4.2.

Til sammenligning er 14 procent af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2020 omgjort. 7 procent af afgørelserne er ændret og 7 procent af sagerne er hjemvist.

Andelen af ændringer er faldet med 3 procentpoint sammenlignet med 2020. I 2020 var andelen af ændringer steget til 7 procent fra 6 procent i 2019. Andelen af hjemvisninger er uændret fra 2020 til 2021 efter en stigning på 2 procentpoint fra 2019 til 2020.

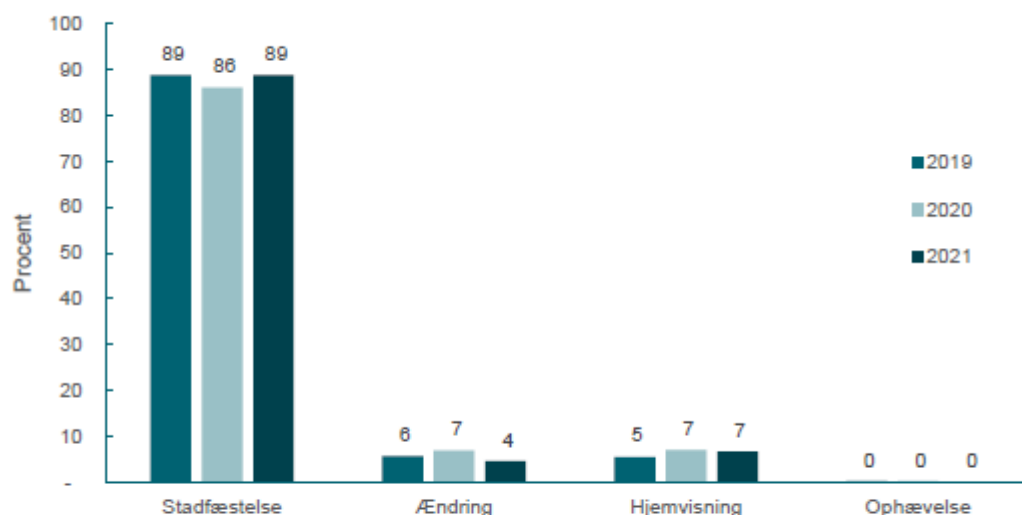
I alle årene udgjorde andelen af ophævede afgørelser 0 procent.

Den overordnet tendens er, at andelen af omgjorte sager om anerkendelse af erhvervssygdomme ikke er ændret nævneværdigt i perioden fra 2019 til 2021. Efter en stigning i 2020 er andelen af omgørelser i 2021 tilbage på samme niveau som i 2019.

Redegørelsen for 2020 havde ved gennemgangen af de talmæssige tendenser hovedsageligt fokus på de primære årsager til omgørelser. Det samme er tilfældet for redegørelsen for 2021.

Årets redegørelse har ligesom i 2020 også fokus på nogle udvalgte temaer i sagsbehandlingen inden for sager om anerkendelse af erhvervssygdomme.

FIGUR 4.2 SAGSUDFALD FOR SAGER OM ERHVERSSYGDOMME I 2019-2021 (PROCENT)



Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervsikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger gennemgår vi nedenfor. Vi vil derefter gennemgå en række temaer i sagsbehandlingen inden for sagerne om anerkendelse af erhvervs sygdomme.

Ændrede afgørelser om erhvervs sygdomme

I 66 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervs sygdomme i 2021 er årsagen en anden lægefaglig vurdering. Nye væsentlige oplysninger og ændret skøn udgør begge 10 procent af ændringerne. Se tabel 4.5.

Til sammenligning skyldes 70 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervs sygdomme i 2020 en anden lægefaglig vurdering. I 2020 var 19 procent ændret som følge af en anden skønsmæssig vurdering og 7 procent på grund af retsanvendelsen.

TABEL 4.5 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME 2021

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	9	10
Oplysningsgrundlag/begrundelse	3	3
Retsanvendelse	8	9
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	1	1
Ændret lægefaglig vurdering	58	66
Ændret skøn	9	10
I alt	88	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Den primære årsag til ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervs sygdomme i 2021 er dermed en anden lægefaglig vurdering. Det drejer sig typisk om en væsentlig anden lægelig vurdering af, om erhvervs sygdomsfortegnelse kriterier for anerkendelse er opfyldte.

Ved gennemgangen af temaer i sagerne om anerkendelse af erhvervs sygdomme nedenfor indgår der eksempler på sager, som er ændret grundet en anden lægefaglig vurdering.

Hjemviste afgørelser om erhvervs sygdomme

I 56 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervs sygdomme i 2021 er årsagen et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. 25 procent af sagerne er hjemvist, fordi Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervs sygdomsudvalget. Se tabel 4.6.

Til sammenligning skyldes 58 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervs sygdomme i 2020 et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, mens 21 procent af sagerne var hjemvist med henblik på forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget.

TABEL 4.6 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME 2021

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	32	25
Nye væsentlige oplysninger	6	5
Oplysningsgrundlag/begrundelse	72	56
Retsanvendelse	6	5
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	2	2
Ændret lægefaglig vurdering	11	9
Ændret skøn	0	0
I alt	129	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem.

Den primære årsag til hjemvisninger er dermed (fortsat) oplysningsgrundlaget.

I gennemgangen af temaer nedenfor indgår der eksempler på hjemvisninger på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Ophævede afgørelser

I 2021 udgjorde andelen af ophævede afgørelser 0 procent af alle afgjorte sager om anerkendelse af en erhvervs sygdom. Dette er i lighed med både 2019 og 2020. Se figur 4.2.

Stadfæstelser med Arbejdsmarkedets Erhvervs sikrings begrundelse

Ligesom i 2020 er det fortsat en tendens, at Ankestyrelsen i en høj andel af stadfæstelserne i sager om anerkendelse af erhvervs sygdomme henviser til begrundelsen i afgørelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring.

Det fremgår af figur 4.2, at Ankestyrelsen i 2021 stadfæster 89 procent af afgørelserne i sager om anerkendelse af erhvervs sygdomme. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 49 procent af tilfældene til Arbejdsmarkedets Erhvervs sikrings begrundelse.

Det vil sige, at området fortsat er præget af, at Ankestyrelsen i høj grad vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring træffer korrekte afgørelser med fyldestgørende begrundelser.

TEMAER

Ankestyrelsen har udvalgt en række temaer i sagerne i 2021.

Som det også har været tilfældet i tidligere årsredegørelser, sker hjemvisningerne i sager om anerkendelse af erhvervssygdomme primært på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Desuden er en anden lægefaglig vurdering i 2021 fortsat den primære årsag til ændrede afgørelser.

Vi har derfor udvalgt en række eksempler, der vedrører tendensen om hjemvisning på grund af oplysningsgrundlaget eller ændring på grund af en anden lægefaglig vurdering.

Oplysningsgrundlaget

Hvis Ankestyrelsen vurderer, at der i en sag mangler oplysninger, som udgør en væsentlig del af beslutningsgrundlaget, er udgangspunktet, at vi hjemviser sagen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Der ligger derfor i disse tilfælde en implicit kritik af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings oplysning af sagen, når Ankestyrelsen hjemviser sagen.

I sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme vil en hjemvisning typisk skyldes, at der mangler lægelige oplysninger om diagnose og/eller oplysninger om den arbejdsmæssige belastning.

Dette er også tilfældet i sag nr. 5 og 6. I begge sager var årsagen til hjemvisningen oplysningsgrundlaget.

Hvis modstridende oplysninger giver anledning til væsentlig tvivl om, hvilke oplysninger der skal lægges til grund for vurderingen, skal myndigheden forsøge at indhente oplysninger, der kan bidrage til at afklare tvivlen.

I sag nr. 5 hjemviser Ankestyrelsen sagen, da det på grund af modstridende oplysninger ikke er muligt at vurdere, om der er grundlag for anerkendelse af en erhvervssygdom. Det kan ikke udledes af sagen, at modstridende oplysninger altid vil føre til hjemvisning af sagen. I de fleste tilfælde vil det være muligt at konkludere, hvilke oplysninger der ud fra en almindelig bevisvurdering er mest retvisende at lægge til grund for vurderingen.

I tilfælde, hvor de modstridende oplysninger er et resultat af, at tilskadekomne ændrer forklaring, vil myndigheden som udgangspunkt lægge den oprindelige forklaring til grund. Det skyldes, at der er en formodning for, at tidsnære oplysninger indeholder den mest korrekte beskrivelse.

Tekstboks: HJEMVISNING – KARPALTUNNELSYNDROM – MODSTRIDENDE OPLYSNINGER OM ARBEJDSMÆSSIG BELASTNING

Sag nr. 5 drejer sig om en tilskadekomnen, der i en længere årrække arbejder på et jernstøberi og blandt andet har arbejdsopgaver med vibrerende håndværktøj og mukkert. Der er anmeldt karpaltunnelsyndrom (lidelse i håndled/underarm).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af karpaltunnelsyndrom efter punkt C.2. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Desuden vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på speciallægeerklæringen i sagen og tilskadekomnes egne oplysninger.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse til ny behandling. Ankestyrelsen lægger vægt på, at de foreliggende oplysninger om den arbejdsmæssige belastning indeholder meget forskellige angivelser af, hvor mange timer i løbet af arbejdsdagen tilskadekomne gennemsnitligt har kørt truck, arbejdet med mukkert og arbejdet med skruemaskine eller kilebrækker. Desuden er der forskellige oplysninger om det anvendte håndværktøj. Der er behov for en rapport fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings rejseinspektør for nærmere præcisering af arbejdsopgaver og gennemsnitligt dagligt timeforbrug, samt hvilket værktøj tilskadekomne har anvendt.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende i sagen er, at oplysningerne om den tidsmæssige udstrækning af de enkelte arbejdsopgaver ikke er præcise, og der er ikke enighed mellem arbejdsgiver og tilskadekomne om omfanget af belastningen. Tekstboks slut.

Selvom det som udgangspunkt er Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse, Ankestyrelsen skal forholde sig til, skal vi også inddrage nye faktiske oplysninger. Det gælder både nye faktiske oplysninger, der allerede forelå før Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, og nye faktiske forhold, der er indtrådt efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Sag nr. 6 er et eksempel på, at der både mangler oplysninger om diagnose og den erhvervmæssige belastning. Derudover illustrerer sagen, at det kan få betydning for resultatet i sagen, hvis der kommer væsentlige nye oplysninger under sagens behandling hos Ankestyrelsen.

Tekstboks: HJEMVISNING – PSYKISK LIDELSE – NYE OPLYSNINGER OM DIAGNOSE OG ARBEJDSMÆSSIG BELASTNING

Sag nr. 6 drejer sig om en tilskadekomne, der oplyser, at pågældende har været udsat for trusler om vold fra en bestemt person på arbejdet igennem en periode. Der er anmeldt belastningsreaktion uden specifikation.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er grundlag for anerkendelse af en erhvervs sygdom efter fortegnelsen, da sygdommen ikke er optaget på fortegnelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer desuden, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervs sygdomsudvalget. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger blandt andet vægt på, at tilskadekomne har oplyst, at der ikke er vidner til trusler om vold.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse til ny behandling. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne ifølge klagen fra fagforeningen efterfølgende er begyndt i et behandlingsforløb på et psykiatrisk center, hvor tilskadekomne har fået stillet diagnosen PTSD. PTSD er en sygdom, som er optaget på fortegnelsen. Desuden lægger Ankestyrelsen vægt på, at fagforeningen under sagens behandling hos Ankestyrelsen indsender nye oplysninger i form af lydfiler med optagelser af episoder på arbejdet. Ifølge fagforeningen har arbejdsgiver efter modtagelse af disse optagelser gennemført en undersøgelse, der har medført ansættelsesretlige konsekvenser.

Afgørende for resultatet:

Der er i sagen behov for lægelige oplysninger, som kan belyse diagnosen yderligere. Desuden er der, på baggrund af oplysningerne modtaget under sagens behandling ved Ankestyrelsen, behov for at indhente oplysninger fra arbejdsgiver om forholdene på arbejdspladsen. Tekstboks slut.

Ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering

Flere forhold kan føre til, at Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om anerkendelse af en erhvervssygdom på grund af en anden lægefaglig vurdering. Der kan for eksempel være tale om en anden lægefaglig vurdering af, om kravene til den arbejdsmæssige belastning og/eller diagnosen er opfyldte.

Sag nr. 7 er et eksempel på en sag, hvor Ankestyrelsen har en anden lægefaglig vurdering af den arbejdsmæssige belastning i et rengøringsjob.

Ankestyrelsen henviser i sagen til principmeddelelse [71-19](#). Principmeddelelsen giver et samlet billede af praksis om, hvor når karpaltunnelsyndrom efter beskæftigelse med rengøringsarbejde kan anerkendes efter fortegnelsen over erhvervssygdommes punkt C.2.b.

Tekstboks: ÆNDRING – ANERKENDELSE – DOBBELTSIDIGT KARPALTUNNELSYNDROM – RENGØRING

Sag nr. 7 drejer sig om en tilskadekomnen, der i en længere årrække arbejder som rengøringsassistent. Der er anmeldt dobbeltsidigt karpaltunnelsyndrom (lidelse i håndled/underarm).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af karpaltunnelsyndrom efter punkt C.2. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, vurderer blandt andet, at der ikke er tale om hyppigt gentagne bevægelser, vrid eller drejebbevægelser i håndled, bevægelser med modstand eller håndtering af genstande under samtidig anvendelse af muskelkraft i mindst tre til fire timer om dagen. De beskrevne arbejdsfunktioner har desuden ikke indebåret bevægelser af akavet karakter for håndleddene. Desuden vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen anerkender karpaltunnelsyndrom som en erhvervssygdom efter fortegnelsens punkt C.2.b. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne er udsat for gentagne og kraftfulde bevægelser i halvdelen af arbejdstiden. Desuden lægger Ankestyrelsen vægt på, at gulvene er beskrevet som meget snavsede, hvilket betyder, at tilskadekomne skal anvende større kraft. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at de mange manuelle opvridninger af mopper indebærer kraftfulde belastninger af begge håndled.

Afgørende for resultatet:

Det har væsentlig betydning, at tilskadekomne har manuelle opvridninger, og at gulvene er meget beskidte. Den lægefaglige vurdering indgår med særlig vægt ved Ankestyrelsens samlede vurdering. Tekstboks slut.

Sag nr. 8 er et eksempel på, at Ankestyrelsen på grund af en anden lægefaglig vurdering giver afslag på anerkendelse af en erhvervssygdom – i modsætning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, som har anerkendt den anmeldte sygdom.

Desuden illustrerer sagen, at vurderingen af, om der er grundlag for anerkendelse, er ganske teknisk i nogle tilfælde, og at den lægefaglige vurdering kan have stor betydning.

Tekstboks: ÆNDRING – AFSLAG - HØRENEDSÆTTELSE – IKKE STØJBETINGET UD FRA AUDIOGRAM

Sag nr. 8 drejer sig om en tilskadekomne, der i en lang årrække arbejder som driftsleder. Der er anmeldt støjskade på det indre øre. Desuden er der oplysninger om, at tilskadekomne har tinnitus.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender støjbetinget hørenedsættelse efter punkt A.1. i fortegnelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne i en lang årrække er udsat for kraftig støj fra specielle jordbrugsmaskiner, hydraulikpumper og traktorer. Der er støj cirka halvdelen af arbejdstiden. Desuden bemærker Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at audiogrammet viser tegn på, at tilskadekomne har en støjbetinget hørenedsættelse.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for at anerkende hørenedsættelse med tinnitus som en erhvervssygdom. Desuden vurderer Ankestyrelsen, at diagnosen støjbetinget hørenedsættelse ikke kan stilles. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne ifølge audiogrammet i speciallægeerklæringen har normal hørelse for sin alder. Ankestyrelsen er opmærksom på, at der er påvist et høretab, men efter en lægefaglig vurdering kan man ikke dokumentere andre hørelidelser end aldersbetinget hørenedsættelse. Det vil sige, at hørenedsættelsen er inden for det normale for pågældendes alder.

Afgørende for resultatet:

På baggrund af audiogrammet kan diagnosen støjbetinget hørenedsættelse ikke stilles. Den lægefaglige vurdering af audiogrammet er derfor af væsentlig betydning for resultatet. Tekstboks slut.

LOVBESTEMT GENOPTAGELSE AF SPØRGSMÅLET OM ANERKENDELSE

Det er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 41, hvornår en afgørelse om anerkendelse kan genoptages:

Lovboks: §41.

Efter anmodning fra tilskadekomne eller de efterladte eller på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings foranledning kan enhver afgørelse om, at en skade ikke er omfattet af loven, genoptages inden for en frist på 5 år fra afgørelsen. Det gælder tillige for sager, som er afvist på grund af for sen anmeldelse.

Stk. 2. Har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring meddelt, at en anmeldt sygdom ikke hører under loven, og optages sygdommen senere på fortegnelsen nævnt i § 7, stk. 1, nr. 1, kan sagen genoptages, selv om der er forløbet mere end 5 år fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Lovboks slut.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan efter § 41 genoptage enhver afgørelse om afslag på anerkendelse inden for en frist på fem år fra den første afgørelse om afslag på anerkendelse.

Hvis der er gået mere end fem år fra den første afgørelse om afslag på anerkendelse af en ulykke, kan der ikke ske lovbestemt genoptagelse af spørgsmålet om anerkendelse. Hvis en tidligere afvist erhvervssygdom senere optages på fortegnelsen over erhvervssygdomme, kan sagen dog genoptages efter loven, selvom fristen på fem år er udløbet. Det samme gælder, hvis der sker ændringer i kravene til belastningen på fortegne sen inden for den samme lov.

Genoptagelse efter arbejdsskadelovens § 41 kaldes lovbestemt genoptagelse.

Når arbejdsskademyndigheden træffer afgørelse om afslag på lovbestemt genoptagelse, skal myndigheden samtidig tage stilling til, om der er grundlag for at genoptage afgørelsen efter forvaltningsretlige regler på ulovbestemt grundlag.

Omgørelsesprocenten

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 17 procent af sagerne om lovbestemt genoptagelse af spørgsmålet om anerkendelse i 2021. 11 procent af afgørelserne er ændret, 5 procent er hjemvist, og 1 procent er ophævet. Se tabel 3.3.

Da der er tale om en nyt sagsemne oprettet med virkning fra den 1. januar 2021, findes der ikke sammenlignelige tal over omgørelsesprocenten for tidligere år.

TEMAER

Ankestyrelsen har i sager om genoptagelse af spørgsmålet om, at en skade ikke er omfattet af loven, set et tema, der vedrører kravet til, hvornår der kan ske lovbestemt genoptagelse inden for fristen på fem år på grund af nye oplysninger.

Vi har udvalgt to eksempler om dette, hvor Ankestyrelsen i begge tilfælde ændrer afgørelserne på grund af forkert retsanvendelse.

Krav om nye relevante oplysninger

Det er en betingelse for lovbestemt genoptagelse inden for fristen på fem år, at der er kommet nye relevante oplysninger. Det er derimod ikke en betingelse, at oplysningerne er væsentlige. Desuden er det ikke et krav, at oplysningerne har en karakter, der vil føre til anerkendelse efter beslutningen om genoptagelse.

Relevante nye oplysninger kan for eksempel være nye helbredsmæssige oplysninger om diagnosen eller nye oplysninger om den arbejdsmæssige belastning.

Der skal ikke ske lovbestemt genoptagelse ved nye oplysninger, der er irrelevante i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt skaden er omfattet af loven.

I sag nr. 9 og 10 giver Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afslag på genoptagelse af spørgsmålet om, hvorvidt skaden er omfattet af loven, inden for fristen på fem år.

Arbejdsmarkedets

Erhvervssikring genoptager ikke afgørelserne, da de vurderer, at de nye oplysninger ikke vil føre til et ændret resultat.

Ankestyrelsen vurderer i begge sager, at der er grundlag for lovbestemt genoptagelse af sagen, da der er kommet nye relevante oplysninger af betydning for, om skaden er omfattet af loven. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal derfor genoptage og træffe en ny afgørelse herom. Først i den forbindelse skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring foretage vurderingen af, om de nye oplysninger er så væsentlige, at de kan føre til et ændret resultat.

Begge sager er eksempler på ændringer på grund af forkert retsanvendelse.

Tekstboks: ÆNDRING – GENOPTAGELSE – ULYKKESSAG - NYE HELBREDS- OG ERHVERVSMÆSSIGE OPLYSNINGER

Sag nr. 9 drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde slog hovedet ind i en stor jernpæl. Skaden blev ikke anmeldt rettidigt. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tidligere truffet afgørelse om, at der ikke var grundlag for at dispensere fra den for sene anmeldelse. Tilskadekomne har anmodet om genoptagelse, da vedkommende har oplevet en forværring af skaden og er tilkendt fleksjob som følge heraf.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om afslag på lovbestemt genoptagelse af spørgsmålet om, hvorvidt skaden er omfattet af loven, inden for fristen på fem år.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at der ikke er kommet nye oplysninger om sammenhængen mellem skaden og arbejdet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at den forværring, som fremgår af de nye oplysninger, ikke er en følge af den anmeldte skade.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at genoptage sagen. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der er kommet nye oplysninger af betydning for spørgsmålet om dispensation fra anmeldelsesfristen. Begrundelsen er, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tidligere har afvist at dispensere fra den for sene anmeldelse, da tilskadekomne ikke havde ret til ydelser efter loven og derfor ikke opfyldte betingelserne for dispensation. De nye oplysninger om forværrede gener og overgang til fleksjob er af betydning for, om tilskadekomne er berettiget

til eksempelvis godtgørelse for varigt mén eller erstatning for tab af erhvervsevne og dermed af betydning for, om der kan dispenseres fra anmeldelsesfristen.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende i sagen er, at der er kommet nye relevante oplysninger. Det har ikke betydning, om oplysningerne er så væsentlige, at de rent faktisk vil føre til en ændret vurdering af, om der er grundlag for at dispensere fra overskridelsen af anmeldelsesfristen. Tekstboks slut.

Tekstboks: ÆNDRING – GENOPTAGELSE – ERHVERVSSYGDOMSAG – NYE OPLYSNINGER OM ARBEJDSMÆSSIG BELASTNING

Sag nr. 10 drejer sig om en tilskadekomne, der i en længere årrække arbejder med vibrerende håndværktøj. Tilskadekomne får i 2018 afslag på anerkendelse af hvide fingre som en erhvervssygdom, da der ikke er tidsmæssig sammenhæng mellem den relevante belastning og sygdommens opståen. I 2020 anmoder tilskadekomnes fagforening om lovbestemt genoptagelse. Fagforeningen indsender oplysninger om, at tilskadekomne har været på Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik igen. Det fremgår af journalen herfra, at der er nye oplysninger om den arbejdsmæssige belastning.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om afslag på lovbestemt genoptagelse af spørgsmålet om anerkendelse inden for fristen på fem år. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at der ikke er nyt om den tidsmæssige sammenhæng mellem den relevante belastning og sygdommens opståen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at genoptage spørgsmålet om anerkendelse. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der kommet nye oplysninger om tilskadekomnes arbejdsmæssige belastning. Der er tale om uddybninger og tilføjelser i forhold til de tidligere oplysninger, som blev lagt til grund ved tidligere afgørelse.

Afgørende for resultatet:

Der er kommet nye relevante oplysninger om den arbejdsmæssige belastning, og afgørelsen om anerkendelse skal derfor genoptages. Det har ikke betydning, om oplysningerne rent faktisk er så væsentlige, at de kan føre til en ændret vurdering af den tidsmæssige sammenhæng mellem den relevante belastning og sygdommens opståen. Tekstboks slut.

Kapitel 5: Afgørelser om udmåling af ydelser efter loven

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om varigt mén og tab af erhvervsevne. Vi ser i den forbindelse på udviklingen i de talmæssige tendenser siden 2019. Desuden handler kapitlet om tendenser eller temaer, som Ankestyrelsen har set i sagsbehandlingen i 2021.

Der er udvalgt eksempler fra afgørelser, som illustrerer visse tendenser eller temaer i sagsbehandlingen. Eksemplerne omfatter afgørelser, der er ændret, hjemvist eller ophævet. Eksemplerne omfatter desuden afgørelser, som Ankestyrelsen har stadfæstet, da disse sager er med til at illustrere tendenser.

I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne.

VARIGT MÉN

Vurderingen af varigt mén er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 18:

Lovboks: § 18.

Har en arbejdsskade påført tilskadekomne varigt mén, har den pågældende ret til godtgørelse. Godtgørelse ydes dog ikke, hvis méngraden fastsættes til mindre end 5 pct.

Stk. 2. Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt. Lovboks slut.

Den tilskadekomne skal godtgøre et varigt mén på mindst 5 procent.

Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i den tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt. Som udgangspunkt kan méngraden først fastsættes, når en skade er stationær.

Den tilskadekomne kan bevise størrelsen af sit varige mén ved at lade sig undersøge af en læge og gennemgå den lægebehandling eller optræning, som lægen eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder nødvendig.

Det varige mén bliver ofte fastsat på baggrund af en funktionsattest eller en speciallægeerklæring, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhenter. En sådan attest eller erklæring beskriver de subjektive gener (oplevede smerter og ulemper) og de objektive fund (forandringer, der lægeligt kan påvises).

Hvis det varige mén med overvejende sandsynlighed helt eller delvist skyldes andre forhold end arbejdsskaden, skal der ske nedsættelse eller bortfald af godtgørelsen for varigt mén. Det vil sige, at der skal ske fradrag i den samlede méngrad.

Betingelserne for fradrag er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 12:

Lovboks: § 12.

Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov. Lovboks slut.

Vurderingen af et eventuelt fradrag og størrelsen heraf vil ofte bero på en lægefaglig vurdering af selve arbejdsskaden sammenholdt med eventuelle forudbestående og/eller konkurrerende lidelsers omfang og karakter. Det er en juridisk vurdering, om der efter en sådan afvejning er grundlag for at nedsætte det varige mén eller lade det bortfalde.

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM VARIGT MÉN

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 40 procent af sagerne om varigt mén i 2021. 27 procent af de afgjorte sager er ændret, 8 procent er hjemvist og 5 procent er ophævet. Se figur 5.1.

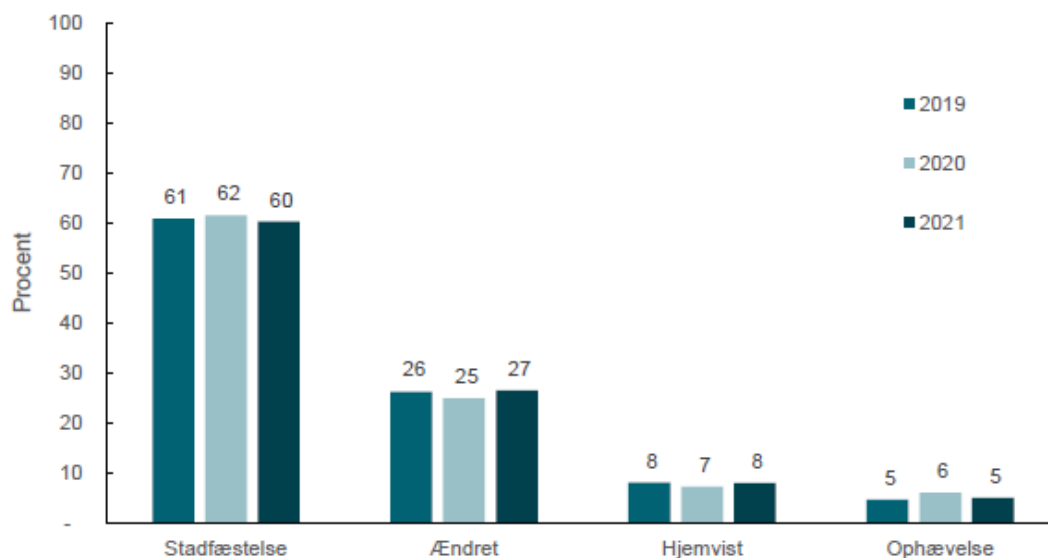
Til sammenligning var omgørelsesprocenten for sager om varigt mén på 38 procent i 2020.⁴⁴ I 2020 var 25 procent af de afgjorte sager ændret, 7 procent var hjemvist og 6 procent var ophævet. For 2019 var omgørelsesprocenten 39 procent; 26 procent ændringer, 8 procent hjemvisninger og 5 procent ophævelser.

Omgørelsesprocenten for sager om varigt mén i 2019 til 2021 ligger således i spændet 38-40 procent. Der ses dog i 2021 en svag stigning i omgørelsesprocenten sammenlignet med de to tidligere år.

Redegørelsen for 2020 havde ved gennemgangen af de talmæssige tendenser hovedsageligt fokus på de primære årsager til omgørelser. Det samme er tilfældet for redegørelsen for 2021.

Nedenfor gennemgår vi årsagerne til ændringer, hjemvisninger og ophævelser i de afgjorte sager om varigt mén i 2021.

FIGUR 5.1 SAGSUDFALD FOR VARIGT MÉN 2019-2021 (PROCENT)



Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Ændrede afgørelser om varigt mén

I 82 procent af de ændrede afgørelser om varigt mén i 2021 er årsagen til ændringen en anden lægefaglig vurdering. 12 procent er ændret som følge af en anden skønsmæssig vurdering, og 3 procent er ændret som følge af oplysningsgrundlaget. Se tabel 5.1.

Der ses et væsentligt fald i andelen af ændrede afgørelser om varigt mén, der skyldes en anden lægefaglig vurdering, når vi sammenligner med 2020. I 2020 var tallet 88 procent og i 2019 var tallet 84 procent.

Derimod er der sket en stigning i andelen af ændringer, som skyldes en anden skønsmæssig vurdering. Til sammenligning var tallet i 2019 og 2020 på 8 procent.

TABEL 5.1 ÅRSAGER TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM VARIGT MÉN 2021

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	8	1
Oplysningsgrundlag/begrundelse	21	3
Retsanvendelse	15	2
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	2	0
Ændret lægefaglig vurdering	656	82
Ændret skøn	97	12
I alt	799	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering udgør fortsat størstedelen af årsagen til ændringer af afgørelser om varigt mén.

En ændring som følge af en anden lægefaglig vurdering kan skyldes en væsentlig anden vurdering af skadens art og omfang. Det kan dog også dreje sig om en væsentlig anden vurdering af grundlaget for nedsættelse af méngraden (fradrag), herunder også fradragets størrelse.

Ved mindre ændringer i det varige mén skyldes ændringen oftest, at Ankestyrelsen har fundet det mere retvisende at sammenligne med et andet punkt i den vejledende méntabel, end det punkt som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har sammenholdt generne med (se nærmere om méntabellen nedenfor).

Ankestyrelsen kan også være enig i det anførte punkt i méntabellen, men vurdere at generne er lidt reducerede eller lidt værre end punktet, hvorfor méngraden må fastsættes mere skønsmæssigt.

Ved større ændringer i det varige mén er ændringen typisk begrundet i, at vi vurderer spørgsmålet om fradrag anderledes.

Ved gennemgang af tendenser nedenfor vil vi gennemgå årsagen til ændringen i de udvalgte eksempler.

Hjemviste afgørelser om varigt mén

I 78 procent af de hjemviste sager om varigt mén i 2021 er årsagen oplysningsgrundlaget. 11 procent er hjemvist på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, og 5 procent er hjemvist på grund af nye væsentlige oplysninger. Se tabel 5.2.

Til sammenligning var hjemvisninger på grund af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag på 75 procent i 2020, mens 15 procent var hjemvist på grund af en anden lægelig vurdering. I 2020 var den tredjehyppigste årsag til hjemvisning en forkert retsanvendelse, som udgjorde 6 procent af de hjemviste sager.

TABEL 5.2 ÅRSAGER TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM VARIGT MÉN 2021

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	2	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	12	5
Oplysningsgrundlag/begrundelse	186	78
Retsanvendelse	7	3
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	3	1
Ændret lægefaglig vurdering	27	11
Ændret skøn	3	1
I alt	240	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Oplysningsgrundlaget er dermed fortsat den overvejende årsag til hjemvisning. Der kan være flere årsager til, at en sag om varigt mén hjemvises på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. I mange tilfælde vil vurderingen af oplysningsgrundlaget også bero på en lægefaglig vurdering. Om årsagen til hjemvisningen skyldes en anden lægefaglig vurdering eller oplysningsgrundlaget beror på en afvejning af, hvilke af de to årsager der får størst betydning for sagens udfald.

Ved gennemgang af tendenser nedenfor vil vi gennemgå årsagen til hjemvisning i de udvalgte eksempler.

Ophævede afgørelser om varigt mén

I 97 procent af de ophævede sager om varigt mén i 2021 er årsagen retsanvendelsen. Kun 3 procent af sagerne er ophævet som følge af andre forhold vedrørende sagsbehandling. Se tabel 5.3.

Ophævede afgørelser har ikke tidligere indgået i tallene for tidligere årsredegerelser. Andelen af ophævelser har dog været mellem 5 og 6 procent fra 2019 til 2021 og således nogenlunde uændret over årene. Se figur 5.1.

TABEL 5.3 ÅRSAGER TIL OPHÆVELSER FOR SAGER OM VARIGT MÉN 2021

	Ophævelse	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	0	0
Oplysningsgrundlag/begrundelse	0	0
Retsanvendelse	149	97
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	5	3
Ændret lægefaglig vurdering	0	0
Ændret skøn	0	0
I alt	154	100

Note: En afgørelse om varigt mén, der er ophævet på grund af retsanvendelsen, er oftest en følge af, at Ankestyrelsen ændrer en afgørelse om anerkendelse til et afslag. Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Den hyppigste årsag til, at en afgørelse om varigt mén ophæves, skyldes at Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anerkendelse af en ulykke eller en erhvervssygdom til et afslag på anerkendelse. Hvis der ikke er en anerkendt arbejdsskade, har tilskadekomne ikke ret til ydelser efter loven. Som konsekvens heraf ophæver Ankestyrelsen afgørelsen om varigt mén.

I så fald registrerer vi årsagen til ophævelsen af afgørelsen om varigt mén som forkert retsanvendelse. Det skyldes, at anerkendelsen bortfalder, hvorfor der ikke længere foreligger en (rets)gyldig afgørelse om varigt mén.

Vi har ikke udvalgt eksempler på ophævede afgørelser om varigt mén. Det skyldes, at de ophævede afgørelser ikke er et udtryk for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings materielle behandling af sager om varigt mén, men derimod nærmere vedrører deres behandling af sager om anerkendelse.

Stadfæstelser med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

I 2021 har vi stadfæstet 60 procent af alle afgørelser om varigt mén. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 29 procent af sagerne til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

Det betyder, at Ankestyrelsen i 2021 i omkring en tredjedel af stadfæstelserne på området henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse samt det anvendte regelgrundlag.

TEMAER

Ankestyrelsen har udvalgt en række temaer i sagerne om varigt mén i 2021.

Redegørelsen for 2020 indeholder eksempler på en række sager, hvor Ankestyrelsen har ændret Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse efter en anden lægefaglig vurdering. En

anden lægefaglig vurdering udgør igen i 2021 den væsentligste årsag til ændringer på området.

Vi har udvalgt to sager, som vi har ændret som følge af en væsentlig anden lægefaglig vurdering. Fælles for de to sager er, at vi vurderer omfanget af arbejdsskadens følger og/eller den samlede méngrad væsentlig anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Redegørelsen for 2020 havde særligt fokus på eksempler på omgørelser som følge af oplysningsgrundlaget. Da dette fortsat er den langt hyppigste årsag til hjemvisninger for varigt mén, vil redegørelsen for 2021 igen indeholde et par eksempler herpå.

Endeligt har vi udvalgt én sag, hvor Ankestyrelsen stadfæster med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse, hvilket er et eksempel på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lavet en fyldestgørende og velbegrundet afgørelse om varigt mén med korrekt regelhenvisning.

Anden lægefaglig vurdering af skadens omfang

Vurderingen af tilskadekomnes varige mén tager som oftest udgangspunkt i den vejledende méntabel.

Vi fastsætter méngraden efter et skøn, hvis følgerne af arbejdsskaden ikke fremgår direkte af méntabellen. Vi vil dog oftest anføre, hvilket punkt i méntabellen generne bedst kan (skønsmæssigt) sammenlignes med.

En stor del af ændringerne som følge af en anden lægefaglig vurdering skyldes, at Ankestyrelsen vurderer omfanget af skadens følger væsentlig anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. I de tilfælde finder vi derfor typisk, at et andet punkt i méntabellen er mest sammenlignelig med de anførte subjektive gener og objektive fund.

Det kan dreje sig om, at vi vurderer graden af smerteniveauet væsentligt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. I den vurdering inddrager vi typisk tilskadekomnes oplysninger om smerternes hyppighed og intensitet, beskrivelse af tilskadekomnes funktionsniveau samt oplysninger om (smertestillende) medicinforbrug.

Det kan også dreje sig om, at vi vurderer graden af en anført bevægeindskrænkning væsentligt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Desuden kan det dreje sig om en anden vurdering af betydningen af andre objektive fund som eksempelvis nedsat kraft, muskelsvind eller lignende.

Da flere af méntabellens punkter skelner mellem lette, middelsvære eller svære smerter eller let, middelsvær eller svær bevægeindskrænkning, kan en ændret vurdering af sværhedsgraden have væsentlig betydning for sagens udfald.

I sag nr. 11 forhøjer vi tilskadekomnes varige mén, da vi vurderer smerteniveauet væsentligt anderledes.

Sagen er et eksempel på, at Ankestyrelsen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger særlig vægt på sagens nyeste lægelige oplysninger i form af en funktionsattest, men alligevel når til et andet resultat, fordi vores lægefaglige vurdering af sagen er væsentligt anderledes.

Tekstboks: ÆNDRING – BRUD PÅ BRYSTRYGGEN – ANDEN LÆGELIG VURDERING – SMERTENIVEAU

Sag nr. 11 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af fraktur på brystryggen (TH2-niveau).

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter ménet efter et skøn med udgangspunkt i méntabellens punkt B.1.3.1, hvorefter lette daglige rygsmerter uden eller med let bevægeindskrækning svarer til 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes gener er lidt værre end punktet, da der også er tidvise føleforstyrrelser til venstre ben.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen forhøjer det varige mén fra 8 til 12 procent. Ankestyrelsen sammenligner tilskadekomnes gener med méntabellens punkt B.1.3.4, hvorefter middelsvære daglige rygsmerter, eventuelt med udstrålende bensmerter, med let bevægeindskrækning vurderes til 12 procent. Ankestyrelsen vurderer, at ryggenerne bedst kan sammenlignes med dette punkt, da smerterne i ryggen varierer mellem lette i hvile til stærke ved belastning.

Afgørende for resultatet:

Både Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen lægger særlig vægt på de nyeste lægelige oplysninger i sagen i form af en funktionsattest. Ankestyrelsen vurderer imidlertid smerteniveauet væsentligt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Tekstboks slut.

Sag nr. 12 er derimod et eksempel på, at Ankestyrelsen nedsætter et varigt mén, da vi vurderer, at skadens følger ikke er lige så omfattende, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lagt til grund i deres afgørelse.

Desuden viser sagen, at vurderingen af skadens karakter kan have betydning for, hvilket punkt i méntabellen der er mest sammenligneligt. I den konkrete sag er det af væsentlig betydning, om der er tale om en helet ruptur eller en ikke-helet ruptur.

Tekstboks: ÆNDRING – RUPTUR AF BICEPSSENE – ANDEN LÆGELIG VURDERING

Sag nr. 12 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af ruptur af venstre bicepssene.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter det varige mén til 10 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter ménet efter et skøn med udgangspunkt i méntabellens punkt D.1.8.5.1, hvorefter ikke-helet ruptur af biceps med god kraft vurderes til 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes gener er lidt værre end punktet, da der er nedsat kraft i venstre arm.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen nedsætter det varige mén fra 10 til 5 procent. Ankestyrelsen sammenligner tilskadekomnes gener med méntabellens punkt D.1.4.2, hvorefter følger efter forvridninger, ledskred, brud og belastningssmerter fra eller omkring albueleddet med daglige, belastningsudløste smerter og let nedsat bevægelighed vurderes til 5 procent. Tilskadekomnes gener svarer ikke helt til punktet, idet der er normal bevægelighed. Tilskadekomne har imidlertid nedsat kraft og nedsat sensibilitet, hvorfor Ankestyrelsen vurderer, at generne alligevel skønsmæssigt bedst kan sammenlignes med punktet.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen lægger vægt på, at rupturen ifølge de lægelige oplysninger er helet efter operation. Ankestyrelsen finder derfor, at punkt D.1.8.5 om ikke-helet ruptur af biceps (ved albueleddet) ikke er sammenlignelig med de nuværende gener. Tekstboks slut.

Oplysningsgrundlaget

Nedenfor gennemgår vi to udvalgte eksempler på hjemvisninger, hvor oplysningsgrundlaget på tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse ikke har været tilstrækkeligt.

I begge sager var der anerkendt en arbejdsskade efter det nye ulykkesbegreb (ulykker sket fra og med 1. januar 2020). Indførelsen af det nye ulykkesbegreb har ikke betydning for reglerne om udmåling af det varige mén.

Kravene til oplysningsgrundlaget har dermed heller ikke ændret sig. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal derfor fortsat i tilstrækkeligt omfang oplyse den aktuelle helbredsmæssige tilstand efter skaden. Desuden skal Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring i fornødent omfang indhente oplysninger om forudbestående eller konkurrerende gener, som kan have betydning for vurderingen af tilskadekomnes ret til godtgørelse for varigt mén som følge af arbejdsskaden.

Sag nr. 13 er et eksempel på en hjemvisning, fordi Ankestyrelsen ikke finder sagen tilstrækkeligt oplyst, hvad angår forudbestående skade/sygdom.

Fradrag i godtgørelsen kan ifølge Ankestyrelsens principmeddelelse [173-11](#) ske, når enten:

- forudbestående eller konkurrerende skade/sygdom allerede har medført helbredsmæssige gener inden arbejdsskaden, eller
- hvis forudbestående skade/sygdom med overvejende sandsynlighed ud fra en lægefaglig bedømmelse medfører nærliggende risiko for, at lidelsen uafhængigt af arbejdsskaden vil medføre væsentlig helbredsforringelse.

I sagen er der i de foreliggende oplysninger indikation på, at tilskadekomne har forudbestående gener fra samme legemsdel, som kan have betydning i forhold til udmålingen af det varige mén. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har dog ikke undersøgt disse oplysningers betydning for den aktuelle tilstand nærmere.

Tekstboks: HJEMVISNING – SMERTER I UNDERARM – EJ TILSTRÆKKELIGT OPLYST – FORUDBESTÅENDE GENER

Sag nr. 13 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af smerter i venstre underarm. Arbejdsskaden sker i marts 2020.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at arbejdsskadens følger skønsmæssigt svarer til et varigt mén på 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bemærker, at selvom der er oplysninger om, at tilskadekomne har haft lignende gener efter et traume i 2018, så vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at disse ikke har været behandlingskrævende, men alene har været af forbigående karakter.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om varigt mén. Under behandlingen af sagen indhenter Ankestyrelsen yderligere journaloplysninger fra egen læge fem år forud for skaden. Årsagen er, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kun har forsøgt at indhente journaloplysninger fra et lægehus, som tilskadekomne havde været tilknyttet få måneder på tidspunktet for skadens indtræden. Oplysningerne i den indhentede journal viser, at de forudbestående gener også er til stede mere end seks måneder efter traumet i 2018. Dette understøtter, at generne forud for skaden var af mere end forbigående karakter. Af sagens funktionsattest fremgår det desuden, at lægen skønner, at følger efter traumet fra 2018 har indflydelse på den aktuelle tilstand.

Afgørende for resultatet:

Der er kommet så væsentlige nye oplysninger i sagen, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring som første instans bør forholde sig til disse oplysninger. Desuden skal der indhentes yderligere oplysninger, før det er muligt at tage stilling til spørgsmålet om varigt mén på tilstrækkeligt oplyst grundlag, herunder også stillingtagen til et eventuelt fradrag. Tekstboks slut.

Da Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremover som udgangspunkt skal træffe selvstændig afgørelse om spørgsmålet om anerkendelse af en ulykke senest tre måneder efter, at de har modtaget en anmeldelse om ulykke, er der på dette tidspunkt ofte ikke stillet en endelig diagnose.

Det vil oftest være nødvendigt, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efter afgørelsen om anerkendelse indhenter nye lægelige oplysninger om den helbredsmæssige tilstand, før de træffer afgørelse om godtgørelse for varigt mén. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal som udgangspunkt træffe afgørelse om varigt mén inden for ét år fra anmeldelsesdatoen.

Før der kan træffes afgørelse om varigt mén på tilstrækkeligt oplyst grundlag, er det som udgangspunkt en betingelse, at den helbredsmæssige tilstand er afklaret og stationær. Det betyder, at der som udgangspunkt er stillet en endelig diagnose på skaden, og der ikke kan forventes en væsentlig bedring af tilstanden af sig selv eller ved behandling. Det er en konkret vurdering, som afhænger af skadens art og omfang, hvornår dette tidspunkt foreligger.

Sag nr. 14 er et eksempel på en hjemvisning, fordi Ankestyrelsen vurderer, at den helbredsmæssige tilstand endnu ikke var stationær på tidspunktet for den seneste lægelige undersøgelse.

Tekstboks: HJEMVISNING – FORVÆRREDE LÆNDERYGSMERTER– EJ TILSTRÆKKELIGT OPLYST

Sag nr. 14 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af forværrede lænderygsmarter. Arbejdsskaden sker i august 2018.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at arbejdsskadens følger svarer til et varigt mén på 8 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne har et samlet varigt mén på 18 procent, men at ménet delvist skyldes forudbestående rygsmarter. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring foretager derfor et fradrag på mere end halvdelen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om varigt mén. Tilskadekomne opereres for prolaps i januar 2019. Sagens speciallægeerklæring er udfærdiget omkring 8,5 måneder efter operationen. Det fremgår af erklæringen, at tilstanden endnu ikke kan anses som stationær. Siden speciallægeerklæringen er der ikke udarbejdet lignende erklæring eller funktionsattest, som afklarer den helbredsmæssige tilstand nærmere. Ankestyrelsen vurderer, at der mangler oplysninger om den helbredsmæssige tilstand, efter at skaden er stationær. Henset til, at skaden ikke er stationær, og der er konstateret forudbestående gener, som eventuelt kan medføre en nedsættelse i det varige mén, vurderer Ankestyrelsen, at vi heller ikke kan fastsætte et sikkert varigt mén på mindst 5 procent på det foreliggende grundlag.

Afgørende for resultatet:

Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst. Der mangler lægelige oplysninger, der kan belyse tilstanden på det tidspunkt, hvor den fulde effekt af operationen er indtrådt, og tilstanden må antages at være stationær. Tekstboks slut.

Stadfæstelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

Vi har udvalgt en sag som et eksempel på en afgørelse om varigt mén, hvor vi henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Dette for at illustrere en sag, hvor vi ikke kun er enige i sagens resultat, men hvor vi også ønsker at fremhæve, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lavet en fyldestgørende begrundelse.

En stadfæstelse med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse betyder:

- Vi er enig i sagens resultat,
- Vi lægger vægt på de samme forhold, og
- Vi anvender samme regler.

Som udgangspunkt vil en afgørelse om varigt mén henvise til et relevant punkt i den vejledende méntabel. Når vi stadfæster med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, er vi dermed også enig i det anvendte punkt i méntabellen.

Sag nr. 15 er udvalgt som et eksempel på en afgørelse, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter et varigt mén skønsmæssigt med henvisning til et af méntabellens punkter. Vi er enig i, at skadens følger bedst kan sammenlignes med det anførte punkt, og at de samlede gener skønsmæssigt er lidt værre end beskrevet i punktet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring inddrager alle relevante subjektive gener og objektive fund i begrundelsen for afgøre sen. De foretager også en vurdering af smerteniveauet (let, middelsvært eller svært) og bevægeindskrækningen (let, middelsvær eller svær) samt fremhæver hvilke forhold, som indgår i denne vurdering.

Sagen er også et eksempel på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring forholder sig til betydningen af forudbestående gener fra legemsdelen, selvom konklusionen bliver, at der ikke kan foretages fradrag i den samlede méngrad for disse gener.

Tekstboks: STADFÆSTELSE - ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRINGS BEGRUNDELSE

Sag nr. 15 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af smerter i lænderyggen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse: Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter et skønsmæssigt varigt mén på 8 procent. Generne kan bedst sammenlignes med méntabellens punkt B.1.3.1 om lette, daglige rygsmerter uden eller med meget let bevægeindskrænkning, svarende til 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomnes smerteniveau er let i forhold til smerteintensitet og medicinforbrug. Samtidig vurderer de, at lænderyggens bevægelighed er middelsvært nedsat henset til de objektive målinger fra den fysiske undersøgelse. De samlede gener er dermed lidt værre end det anførte i punktet. Selvom tilskadekomne har forudbestående gener fra lænderyggen, kan dette ikke føre til et fradrag, da der ikke har været dokumenteret gener herfra i to år op til skadens indtr den.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ankestyrelsen lægger vægt på samme oplysninger og bruger samme regler til at afgøre sagen.

Afgørende for resultatet:

De samlede gener kan bedst sammenlignes med méntabellens punkt B.1.3.1, men er lidt værre end det anførte i punktet. Ankestyrelsen er dermed enig i resultatet og i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse herfor. Tekstboks slut.

TAB AF ERHVERVSEVNE

Vurderingen af tab af erhvervsevne er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 17.

Lovboks: § 17.

Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab. Lovboks slut.

Erstatning for tab af erhvervsevne kompenserer tilskadekomne for et økonomisk tab, som en arbejdsskade har medført. Tilkendelse af erstatning sker, når arbejdsskaden har nedsat

tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde i et omfang, der svarer til 15 procent eller derover.

Som udgangspunkt skal den erhvervsmæssige situation være afklaret, før der træffes afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Der kan dog træffes en midlertidig afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne, når visse betingelser er opfyldt. Dette kræver, at der er en afklaring af de helbredsmæssige forhold. Det skal også være afklaret, at tilskadekomne på grund af arbejdsskaden ikke kan vende tilbage til sit hidtidige arbejde i samme omfang som tidligere eller overgå til et andet arbejde, der giver en tilsvarende indtægt.

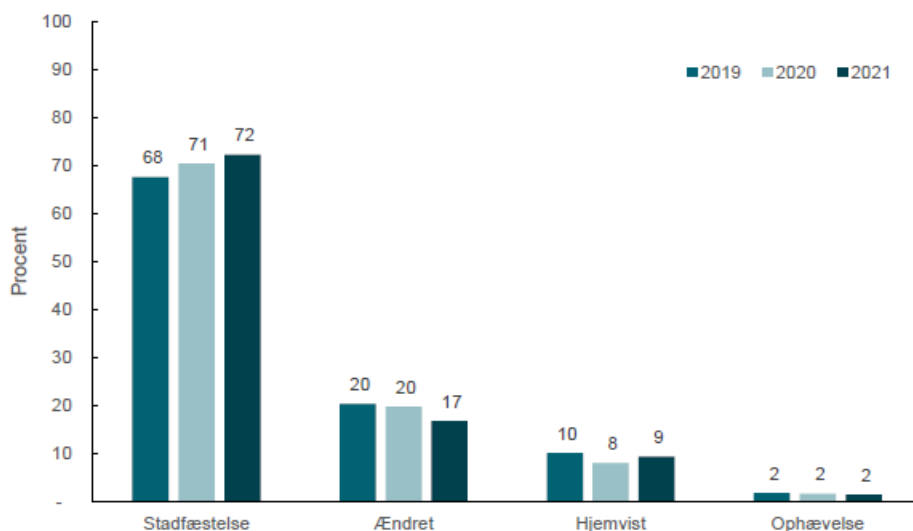
Hvis der er påvist et tab af erhvervsevne på mindst 15 procent som følge af arbejdsskaden, fastsættes også en årsløn. Reglerne om årsløn findes i arbejdsskadesikringslovens § 24.

I 2021 afgjorde Ankestyrelsen 155 sager om årsløn. Kapitel 5 indeholder derfor ikke statistik for disse sager, da sager om årsløn kun udgør omkring 1 procent af alle afgjorte sager i 2021. Se tabel 3.2.

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 28 procent af sagerne om tab af erhvervsevne. 17 procent af de afgjorte sager er ændret, 9 procent er hjemvist og 2 procent er ophævet. Se figur 5.2.

FIGUR 5.2 SAGSUDFALD FOR TAB AF ERHVERVSEVNE I 2019-2021 (PROCENT)



Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervsikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Til sammenligning var omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne på 30 procent i 2020. I 2020 var 20 procent af de afgjorte sager om tab af erhvervsevne ændret, 8 procent

var hjemvist og 2 procent var ophævet. I 2019 var omgørelsesprocenten 32 procent; 20 procent ændringer, 10 procent hjemvisninger og 2 procent ophævelser.

Andelen af omgjorte sager er dermed faldet med 2 procentpoint fra 2020 til 2021. Fra 2019 til 2021 er der sket et fald på 4 procentpoint.

Fra 2020 til 2021 ses et fald i andelen af ændrede afgørelser, men samtidig en svag stigning i andelen af hjemvisninger.

Redegørelsen for 2020 havde ved gennemgangen af de talmæssige tendenser hovedsageligt fokus på de primære årsager til omgørelser. Det samme er tilfældet for redegørelsen for 2021. Andelen af ophævelser har været uændret siden 2019.

Nedenfor gennemgår vi årsagerne til ændringer, hjemvisninger og ophævelser i de afgjorte sager om tab af erhvervsevne i 2021.

Ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne

I 2021 skyldes 55 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne, at Ankestyrelsen har foretaget en anden skønsmæssig vurdering af det samlede tab af erhvervsevne og/eller et eventuelt fradrag. 21 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne er ændret som følge af retsanvendelsen. 16 procent af sagerne er ændret på grund af en anden lægefaglig vurdering. Se tabel 5.4.

Til sammenligning skyldes 59 procent af de ændrede afgørelser i 2020 en anden skønsmæssig vurdering, mens 27 procent er ændret som følge af retsanvendelsen. 11 procent af de ændrede afgørelser skyldes en anden lægefaglig vurdering.

TABEL 5.4 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE 2021

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	2	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	13	4
Oplysningsgrundlag/begrundelse	11	3
Retsanvendelse	74	21
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	4	1
Ændret lægefaglig vurdering	58	16
Ændret skøn	196	55
I alt	358	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem.

En ændring som følge af en anden skønsmæssig vurdering kan for eksempel skyldes, at vi foretager et væsentligt andet skøn over tilskadekomnes indtjeningsevne med skadens følger.

Det skyldes i mange tilfælde også en væsentlig anden skønsmæssig vurdering af spørgsmålet om fradrag.

Ved gennemgangen af udvalgte temaer nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen er til ændringer i de udvalgte eksempler.

Hjemviste sager om tab af erhvervsevne

73 procent af de hjemviste sager i 2021 skyldes oplysningsgrundlaget. I 11 procent af sagerne er årsagen nye væsentlige oplysninger og i 8 procent af tilfældene retsanvendelsen. Se tabel 5.5.

Til sammenligning udgør oplysningsgrundlaget 72 procent af de hjemviste sager i 2020, og i 15 procent af sagerne er årsagen retsanvendelsen. I 2019 udgør oplysningsgrundlaget 59 procent af årsagerne til de hjemviste sager, og retsanvendelsen udgør 21 procent.

I 2021 er der dermed sket en yderligere stigning i andelen af de afgørelser om tab af erhvervsevne, som hjemvises grundet oplysningsgrundlaget, når man sammenligner med tallene for 2019 og 2020.

Arbejdstilsynet har bedt Ankestyrelsen udarbejde en praksisundersøgelse, som nærmere skal afdække, hvilke oplysninger der mangler, når Ankestyrelsen hjemviser afgørelser om tab af erhvervsevne på grund af oplysningsgrundlaget.

TABEL 5.5 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE 2021

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	1	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	21	11
Oplysningsgrundlag/begrundelse	145	73
Retsanvendelse	16	8
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	9	5
Ændret lægefaglig vurdering	7	4
Ændret skøn	0	0
I alt	199	100

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er fortsat den væsentligste årsag til, at sager om tab af erhvervsevne hjemvises.

Det kan blandt andet skyldes manglende oplysninger om indtjeningsevnen før og efter skaden, som får betydning ved vurderingen af det samlede erhvervsevnetab. Det kan også skyldes, at der mangler lægelige eller kommunale oplysninger om mulige konkurrerende og/eller

forudbestående lidelsers betydning for funktionsevnen, som kan have betydning ved spørgsmålet om fradrag.

Ved gennemgangen af udvalgte temaer nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen er til hjemvisninger i de udvalgte eksempler.

Ophævede afgørelser om tab af erhvervsevne

Alle ophævede afgørelser om tab af erhvervsevne i 2021 skyldes retsanvendelsen. Se tabel 5.6.

Ophævede afgørelser har ikke tidligere indgået i tallene for tidligere årsredegørelser. Andelen af ophævelser har dog været uændret på 2 procent fra 2019 til 2021.

TABEL 5.6 ÅRSAGER TIL OPHÆVELSER FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE 2021

	Ophævelse	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervsstyrelsens Udvalgte	0	0
Nye væsentlige oplysninger	0	0
Oplysningsgrundlag/begrundelse	0	0
Retsanvendelse	32	100
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Ændret lægefaglig vurdering	0	0
Ændret skøn	0	0
I alt	32	100

Ophævelser i 2021 skyldes udelukkende forkert retsanvendelse. Dette vil i de fleste tilfælde skyldes, at Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervsstyrelsens afgørelse om anerkendelse af en ulykke eller en erhvervs sygdom til et afslag på anerkendelse. Hvis der ikke er en anerkendt arbejdsskade, har tilskadekomne ikke ret til ydelser efter loven. Som konsekvens heraf ophæver Ankestyrelsen afgørelsen om tab af erhvervsevne.

I så fald registrerer vi ophævelsen af afgørelsen om tab af erhvervsevne som en forkert retsanvendelse. Det skyldes, at anerkendelsen bortfalder og derfor er der ikke længere en (rets)gyldig afgørelse om tab af erhvervsevne.

Stadfæstelser med Arbejdsmarkedets Erhvervsstyrelsens begrundelse

I 2021 har vi stadfæstet 72 procent af alle afgørelser om tab af erhvervsevne. Blandt disse stadfæstelser henviser Ankestyrelsen i 47 procent af sagerne til Arbejdsmarkedets Erhvervsstyrelsens begrundelse.

Dette er en væsentlig stigning i forhold til 2020, hvor vi i 39 procent af tilfældene stadfæstede med Arbejdsmarkedets Erhvervsstyrelsens begrundelse.

Det vil sige, at området fortsat er præget af, at Ankestyrelsen i høj grad vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer korrekte afgørelser med fyldestgørende begrundelser.

TEMAER

I 2021 er den væsentligste årsag til ændringer på området fortsat en anden skønsmæssig vurdering. Da redegørelsen for 2020 indeholder flere eksempler på årsager til en sådan ændring, vil årets redegørelse ikke fokusere nærmere på denne ændringsårsag.

Vi vil i stedet se nærmere på den næsthøypigste årsag til ændringer på området. Det drejer sig om ændringer som følge af forkert retsanvendelse. Det kan dreje sig om sager, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anvender reglen om fradrag forkert, anvender udmeldt praksis efter en af Ankestyrelsens principmeddelelser forkert eller lignende. Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er fortsat den langt høypigste årsag til hjemvisninger på området. Redegørelsen vil derfor også i år indeholde eksempler herpå.

Ankestyrelsen har på baggrund af ovenstående valgt en række temaer eller tendenser, som har været fremtrædende i sager om tab af erhvervsevne i 2021.

I løbet af året har Ankestyrelsen set en række sager, hvor vi vurderer betydningen af tilskadekomnes løse tilknytning til arbejdsmarkedet forud for arbejdsskaden væsentligt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. De udvalgte eksempler på omgørelser handler alle om denne problemstilling.

Vi har udvalgt to sager til at illustrere den tendens, at Ankestyrelsen i højere grad end tidligere både stadfæster en afgørelse om tab af erhvervsevne og henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse for afgørelsen.

Endeligt har vi udvalgt to eksempler, hvor Ankestyrelsen stadfæster det indholdsmæssige resultat af en afgørelse, men hvor vi samtidig finder grundlag for at kritisere forhold omkring Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings sagsbehandling.

Vi vil nedenfor gennemgå de udvalgte sagseksempler, som belyser de ovenstående temaer og tendenser.

Løs tilknytning til arbejdsmarkedet forud for arbejdsskaden

Ankestyrelsens principmeddelelse [76-13](#) fastslår, at arbejdsskademyndighederne ved årslønsfastsættelsen skal inddrage skønselementer som:

- den faktiske indtjening på skadestidspunktet
- ansættelsens varighed
- tilskadekomnes tidligere indtjening og
- tilknytning til arbejdsmarkedet i årene inden arbejds skaden.

Skønselementerne værdiansættes og vægtes indbyrdes. Indtægten fra arbejde skal indgå med den største vægt.

Hvis tilskadekomne har modtaget sociale ydelser under ledighed inden arbejdsskaden, medregnes de ikke med det faktisk udbetalte beløb, da beløbet ikke er udtryk for evnen til at tjene penge. I stedet inddrages oplysninger om, hvordan den tilskadekomne har stået til rådighed for arbejdsmarkedet, ledighedsperiodens længde og den udviste evne og vilje til at arbejde, herunder om tilskadekomne har deltaget i opkvalificeringsforløb, jobtilbud eller virksomhedspraktik, mv.

Tilskadekomnes tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden kan have været så løs, at der efter skaden ikke er dokumenteret en nedsat erhvervsevne i et omfang, som berettiger til erstatning.

Ved Ankestyrelsens principmeddelelse [78-13](#) vurderede vi i en konkret sag, at tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde allerede var nedsat i betydeligt omfang inden arbejdsskaden, hvorfor vedkommende ikke ville have fået væsentlig indtægtsgivende arbejde, selvom arbejdsskaden ikke var sket. Tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved ordinært arbejde var derfor ikke i sig selv blevet forringet med mindst 15 procent som følge af arbejdsskaden. Tilskadekomne havde derfor ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

Nedenfor følger to udvalgte sager, hvor Ankestyrelsen vurderer betydningen af tilskadekomnes løse tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden væsentligt anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Sagerne er dermed ændret grundet forkert regelanvendelse.

Sag nr. 16 er et eksempel på, at Ankestyrelsen ændrer afgørelsen om tab af erhvervsevne. Det har vi gjort, da vi vurderer, at tilskadekomne ikke har demonstreret en erhvervsevne af betydning forud for arbejdsskadens indtræden. Der er derfor ikke godtgjort et tab af erhvervsevne på mindst 15 procent som følge af skaden.

Som konsekvens heraf ophæver vi afgørelsen om årsløn, da en afgørelse om årsløn forudsætter et tab af erhvervsevne på mindst 15 procent. Den udvalgte sag er derfor også et eksempel på årsag til ophævelse af en afgørelse om årsløn.

Tekstboks: ÆNDRING – EJ GODTGJORT TAB PÅ MINDST 15 PROCENT – OPHÆVELSE AF ÅRSLØN

Sag nr. 16 drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med et praktikforhold på en minkfarm pådrager sig lænderyggener.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om et midlertidigt tab af erhvervsevne på 35 procent. Årslønnen fastsættes til 260.000 kroner. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne forud for skaden kunne tjene omkring 260.000 kroner. Der er tale om en meget skønsmæssig vurdering, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skeler til lønniveauet på det brede ufaglærte arbejdsmarked.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen nedsætter erhvervsevnetabsprocenten til mindre end 15 procent og ophæver afgørelsen om årsløn. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne forud for arbejdsskaderne ikke har været i lønnet beskæftigelse af betydning på det danske arbejdsmarked. Tilskadekomne er kommet til Danmark få år før skadens indtræden og har

herefter overvejende modtaget sociale ydelser. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne efter arbejdsskaden ikke har deltaget i nogen former for afklaring af arbejdsevnen, da flere forløb er blevet aflyst grundet manglende fremmøde. Sammenholdt med sagens øvrige oplysninger om tilskadekomnes helbredsmæssige forhold og beskrivelse af funktionsniveau i eget hjem vurderer Ankestyrelsen, at der ikke er godtgjort et tab af erhvervsevne på mindst 15 procent som følge af arbejdsskaden.

Afgørende for resultatet:

Tilskadekomne har forud for arbejdsskaden vist en begrænset erhvervsevne og vilje til fastholdelse på det ordinære arbejdsmarked. Desuden har tilskadekomne ikke deltaget i nogen former for erhvervmæssig afklaring af, hvad vedkommende kan med skadens følger. Tekstboks slut.

Sag nr. 17 er et eksempel på en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ændrer og nedsætter årslønnen med henvisning til blandt andet tilskadekomnes løse tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden, og hvor vi inddrager de skønselementer, som fremgår af vores principmeddelelse [76-13](#). Vi ændrer også afgørelsen om erhvervsevnetabet, da vi ikke finder grundlag for at foretage et fradrag i den samlede erhvervsevnetabsprocent. Sagen er dermed et eksempel på ændring af en afgørelse om både tab af erhvervsevne og årsløn.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen skal bevise, at der er grundlag for at foretage et fradrag (det vil sige, at erstatningen bliver nedsat eller bortfalder) i det samlede erhvervsevnetab. Dette følger af arbejdsskadesikringslovens § 12, stk. 2.

Fradrag i erstatningen kan kun ske, hvis det er overvejende sandsynligt, at tilskadekomnes samlede erhvervsevnetab helt eller delvist skyldes andre årsager end arbejdsskaden og ville have manifesteret sig i en nedsat erhvervsevne, også selvom arbejdsskaden ikke var sket. Det kan være som følge af en forudbestående skade eller sygdom, der er forværret efter – men uafhængigt af – arbejdsskaden. Det kan også være som følge af, at der efter arbejdsskaden er kommet en konkurrerende skade eller sygdom, som under alle omstændigheder ville medføre en begrænsning af erhvervsevnen i fremtiden.

Hvis tilskadekomnes erhvervsevne allerede var påvirket forud for arbejdsskaden, vil dette typisk give sig til udtryk i en lavere årsløn. Der kan derfor ikke samtidig trækkes fra i det samlede erhvervsevnetab som følge af disse forudbestående funktionsindskrænkninger. Dette følger af Ankestyrelsens principmeddelelse [48-14](#).

I sag nr. 17 er tilskadekomnes erhvervsevne allerede nedsat forud for arbejdsskaden. Tilskadekomnes indtjeningssevne, hvis skaden ikke var sket, er fastsat under hensyntagen til det. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan derfor ikke samtidig foretage et fradrag som følge af de samme forudbestående funktionsbegrænsninger.

Tekstboks: ÆNDRING – EJ GRUNDLAG FOR FRADRAG – NEDSÆTTELSE AF ÅRSLØN

Sag nr. 17 drejer sig om en tilskadekomnen, der i forbindelse med sit arbejde som murerarbejdsmand pådrager sig et brud på højre underben.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om et midlertidigt tab af erhvervsevne på 15 procent. Det samlede erhvervsevnetab er vurderet til 25 procent, men Arbejdsmarkedets

Erhvervssikring finder grundlag for et skønsmæssigt fradrag på omkring en tredjedel grundet konkurrerende ryggener. Årslønnen fastsættes til 250.000 kroner.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen forhøjer det midlertidige erhvervsevnetab til 25 procent, da vi ikke finder grundlag for fradrag i den samlede erhvervsevnetabsprocent. Årsagen er, at lænderyggene i et vist omfang var erhvervshindrende alle rede forud for arbejdsskaden, hvorfor oplysningen allerede er indgået i vurderingen af indtjeningsevnen forud for skaden. Der kan derfor ikke samtidig foretages fradrag i den samlede erhvervsevnetabsprocent. Årslønnen nedsætter vi til 175.000 kroner. Ved vurderingen af årslønnen lægger vi vægt på, at tilskadekomne i en længere årrække forud for skaden har modtaget kontanthjælp som primær indtægt og alene i beskedent omfang har haft indtjening fra lønnet beskæftigelse.

Afgørende for resultatet:

Da ryglidelsen allerede var erhvervshindrende forud for arbejdsskaden, indgår denne oplysning i vurderingen af indtjeningsevnen forud for skaden. Der kan derfor ikke samtidig foretages fradrag i erhvervsevnetabsprocenten. Ved vurderingen af årsløn inddrager vi de skønsmomenter, som fremgår af principmeddelelse 76-13, men tillægger den faktiske indtægt før arbejdsskaden størst vægt. Tekstboks slut.

Oplysningsgrundlaget

I sag nr. 18 hjemviser vi spørgsmålet om tab af erhvervsevne og årsløn til ny behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Sagen er et eksempel på, at vi mangler oplysninger om tilskadekomnes tilknytning til arbejdsmarkedet i årene forud for skaden (hvilket har betydning for både det samlede erhvervsevnetab og fastsættelse af årslønnen). Vi mangler også oplysninger om konkurrerende sygdomme (som har betydning i forhold til spørgsmålet om eventuelt fradrag).

Tekstboks: HJEMVISNING - LØS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET - EJ TILSTRÆKKELIGT OPLYST

Sag nr. 18 drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde pådrager sig en diskusprolaps i lænderyggen efter et løft.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer en midlertidig afgørelse om et tab af erhvervsevne på 50 procent. Årslønnen er fastsat til 290.000 kroner.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om tab af erhvervsevne og årsløn. Ankestyrelsen lægger vægt på, at der er enkeltstående oplysninger om gener fra øvrige dele af bevægeapparatet. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har kun indhentet lægejournal vedrørende ryggen, der er derfor ikke tilstrækkelige oplysninger om omfanget af disse eventuelle konkurrerende sygdomme. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at arbejdsskaden sker kort efter, at tilskadekomne er kommet i ansættelse. Forinden har tilskadekomne kun haft kortvarigt vikararbejde i Danmark. Der er sparsomme oplysninger om i hvilket omfang, tilskadekomne har arbejdet, før vedkommende kommer til Danmark. Ankestyrelsen mangler

oplysninger, før vi kan fastsætte en årsløn efter de skønselementer, som fremgår af principmeddelelse 76-13.

Afgørende for resultatet:

Sagen er utilstrækkeligt oplyst, da der både mangler oplysninger om tilskadekomnes tilknytning til arbejdsmarkedet i årene forud for arbejdsskaden samt helbredsmæssige oplysninger, der kan belyse eventuelle konkurrerende sygdomme og deres betydning for erhvervsevnen. Tekstboks slut.

I sag nr. 19 hjemviser vi også spørgsmålet om tab af erhvervsevne og årsløn på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Sagen er primært et eksempel på, at vi mangler oplysninger om konkurrerende sygdom(me). Da disse oplysninger ikke foreligger, kan vi ikke tage stilling til spørgsmålet om eventuelt fradrag på tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Sagen er desuden endnu et eksempel på problemstillingen om en løs tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden. Da den løse tilknytning i noget omfang synes at skyldes konkurrerende sygdom (som vi mangler oplysninger om), og da vurderingen af indtjeningsevnen og årslønnen i nogen grad bygger på de samme oplysninger, er det heller ikke muligt at tage stilling til spørgsmålet om årsløn.

Tekstboks: HJEMVISNING – KONKURRENDE SYGDOM – LØS TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET - EJ TILSTRÆKKELT OPLYST

Sag nr. 19 drejer sig om en tilskadekomnen, der i forbindelse med sit arbejde falder ned fra et stillads og pådrager sig smerter i lænderyg og diskusprolaps i brystryggen.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om et midlertidigt tab af erhvervsevne på 70 procent. Det samlede tab er skønsmæssigt fastsat til 95 procent, men Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder grundlag for et fradrag på omkring en fjerdedel. Årslønnen er fastsat til 265.000 kroner.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om tab af erhvervsevne og årsløn. I sagen var der indikation for, at forudbestående psykiske symptomer har haft betydning for tilskadekomnes tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden. Ankestyrelsen lægger herefter vægt på, at der mangler lægelige oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes psykiske tilstand før arbejdsskaden, dennes udvikling over tid og den aktuelle psykiske tilstand. Der mangler også oplysninger om, hvordan og i hvilket omfang funktionsniveauet er påvirket af den psykiske tilstand, før Ankestyrelsen kan tage stilling til, om tabet helt eller delvist skyldes andre forhold end skadens følger. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at tilskadekomne har haft en sporadisk (løs) tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden, hvilket bør undersøges nærmere.

Afgørende for resultatet:

Sagen er utilstrækkeligt oplyst, da der mangler oplysninger om tilskadekomnes psykiske tilstand før og efter skaden. Der mangler også nærmere oplysninger, om tilskadekomnes

sporadiske tilknytning til arbejdsmarkedet forud for skaden, før der kan tages stilling til spørgsmålet om årsløn. Tekstboks slut.

Stadfæstelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

I 2021 er stadfæstelsesprocenten i sager om tab af erhvervsevne 72 procent. Andelen af stadfæstelser med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse udgør 47 procent af alle stadfæstelser. I 2020 henviste Ankestyrelsen i 39 procent af alle stadfæstelser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

Sag nr. 20 og 21 er udvalgt som eksempler på den tendens, at Ankestyrelsen i højere grad end tidligere ikke blot stadfæster resultatet af en afgørelse om tab af erhvervsevne, men også henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse for afgørelsen.

Tekstboks: STADFÆSTELSE - ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRINGS BEGRUNDELSE

Sag nr. 20 drejer sig om en tilskadekomne, der i forbindelse med sit arbejde pådrager sig brud på venstre håndled som en arbejdsskade. Der er tidligere truffet flere midlertidige afgørelser om tab af erhvervsevne.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om, at tilskadekomne ikke længere har ret til erstatning for tab af erhvervsevne efter endt revalidering til bygningskonstruktør. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne efter endt revalidering er blevet ansat i en stilling som teknisk assistent. Ifølge ansættelseskontrakten vil tilskadekomnes løn stige efter seks måneders ansættelse. Når tilskadekomnes indtægt efter seks måneders ansættelse sammenholdes med den forventede indtjeningsevne, hvis skaden ikke var sket, svarer dette til en lønnedgang på omkring 4 procent. Tilskadekomne har derfor ikke længere ret til erstatning for tab af erhvervsevne.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ankestyrelsen lægger vægt på samme oplysninger og bruger samme regler til at afgøre sagen.

Afgørende for resultatet:

Efter endt revalidering står tilskadekomne til rådighed for arbejdsmarkedet inden for et område, hvor tilskadekomne bør kunne oppebære nogenlunde samme indtjening som før arbejdsskaden. Det forhold, at lønnen i de første seks måneder af en konkret ansættelse blev aftalt til et lavere niveau end det gennemsnitlige lønniveau for branchen, kan ikke føre til et ændret resultat. Det midlertidige større indtægtstab i ansættelsens første seks måneder skyldes ansættelsesvilkårene og er ikke et udtryk for tilskadekomnes indtjeningsevne. Tekstboks slut.

En afgørelse om tab af erhvervsevne indeholder ofte mange skønsmæssige elementer. Det kan dreje sig om vurderingen af det samlede erhvervsevnetabs størrelse eller størrelsen på et eventuelt fradrag. Sag nr. 21 er et eksempel på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet en afgørelse, som beror på en række skønsmæssige elementer, og hvor Ankestyrelsen er enig i afvejningen af skønselementerne.

Tekstboks: STADFÆSTELSE - ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRINGS BEGRUNDELSE

Sag nr. 21 drejer sig om en tilskadekommen, der i forbindelse med sit arbejde pådrager sig forværrede smerter i venstre knæ som en arbejdsskade.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om et midlertidigt tab af erhvervsevne på 25 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne modtager arbejdsløshedsdagpenge, hvorfor den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring foretager et skøn over den aktuelle indtjeningsevne med skadens følger. Heri indgår skønselementer som erhvervsmæssige erfaringer fra tidligere, alder, skadens art og omfang, manglende kommunal afklaring m.v. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at det samlede tab udgør 35 procent, indtil der foreligger en nærmere afklaring af de erhvervsmæssige forhold. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer også, at forudbestående gener fra venstre knæ og ryg med overvejende sandsynlighed har indvirkning på den aktuelle erhvervsmæssige situation. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at omkring 1/4 af erhvervsevnetabet skyldes andre forhold end arbejdsskadens følger.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer sagen ligesom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ankestyrelsen lægger vægt på samme oplysninger og bruger samme regler til at afgøre sagen.

Afgørende for resultatet:

Ankestyrelsen er enig i de inddragede skønsmomenter samt afvejningen heraf. Vi finder derfor ikke grundlag for at tilsidesætte den skønsmæssige vurdering af tabets størrelse. Vi er endvidere enig i, at forudbestående gener med overvejende sandsynlighed har betydning for tilskadekomnes aktuelle erhvervsmæssige situation, og at omkring 1/4 af erhvervsevnetabet skyldes de forudbestående gener. Tekstboks slut.

Kritik af forhold omkring Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings sagsbehandling

Selvom Ankestyrelsen stadfæster en afgørelses resultat, kan der alligevel være forhold at kritisere omkring Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings sagsbehandling. Sag nr. 22 og 23 er udvalgt som eksempler herpå.

Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har overholdt en forvaltningsretlig garantiforskrift, har Ankestyrelsen som klageinstans pligt til at påtale det. Vi skal samtidig tage stilling til fejlens betydning for afgørelsens gyldighed.

Garantiforskrifter er sagsbehandlingsregler, som stiller fundamentale krav til sagsbehandlingen, og som i almindelighed vil udgøre en garanti for, at der vil blive truffet en afgørelse, som er lovlig og rigtig i sit indhold.

Forvaltningsloven indeholder blandt andet garantiforskrifter i form af habilitetsregler, regler om aktindsigt, partshøring og begrundelseskrav.

Manglende overholdelse af en garantiforskrift medfører, at afgørelsen som udgangspunkt er ugyldig. Der skal dog foretages en konkret væsentlighedsvurdering af manglens betydning for afgørelsens rigtighed.

I nogle tilfælde vil Ankestyrelsen kunne udbedre fejlen under behandlingen af sagen. I andre tilfælde vil Ankestyrelsen ophæve afgørelsen og hjemvise sagen til ny behandling i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det beror på en konkret vurdering af karakteren af sagsbehandlingsfejlen og betydningen for afgørelsen.

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer en afgørelse om tab af erhvervsevne, fremgår det af afgørelsen, om erstatningen udbetales som en løbende ydelse eller et engangsbeløb. Erstatningsbeløbet fremgår også.

Hvis Ankestyrelsen senere ændrer afgørelsen om tab af erhvervsevne, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring som konsekvens heraf træffe en ny afgørelse om udbetalingen og erstatningens størrelse – en såkaldt beregningsafgørelse.

Sag nr. 22 og 23 er eksempler på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet en beregningsafgørelse, som ikke indeholder en nærmere begrundelse for beregningen af erstatningens størrelse. Ankestyrelsen stadfæster resultatet, men kritiserer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring for ikke at overholde kravet om begrundelse for afgørelsen, hvilket er en garantiforskrift.

Tekstboks: STADFÆSTELSE – KRITIK – MANGLENDE BEGRUNDELSE

Sag nr. 22 drejer sig om en tilskadekommen, der i forbindelse med sit arbejde pådrager sig smerter i lænderyggen. Hans erhvervsevne bliver som følge heraf nedsat.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse: Ankestyrelsen har ved en tidligere afgørelse om tab af erhvervsevne nedsat tilskadekomnes erstatning i to ud af tre perioder. Som konsekvens heraf træffer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring en ny beregningsafgørelse, hvoraf det fremgår, hvad tilskadekomnes løbende erstatning fremover udgør pr. måned. Afgørelsen indeholder imidlertid ikke en nærmere begrundelse for beregningen af erstatningens størrelse.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings beregningsafgørelse. Vi kritiserer dog, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har begrundet beregningen af erstatningen. Der er hermed tale om tilsidesættelse af en garantiforskrift, hvor fejlen i nogle tilfælde kan føre til afgørelsens ugyldighed efter en konkret væsentlighedsvurdering af manglens betydning for sagens resultat.

Afgørende for resultatet:

Sagsbehandlingsfejlen har konkret ikke medført ugyldighed. Årsagen er, at manglen nu er afhjulpet, idet Ankestyrelsen har begrundet beregningen for erstatning. Tekstboks slut.

Tekstboks: STADFÆSTELSE – KRITIK - MANGLENDE BEGRUNDELSE

Sag nr. 23 drejer sig om en tilskadekommen, der i forbindelse med sit arbejde pådrager sig knusningslæsion af højre hånds tommelfinger. Hans erhvervsevne bliver som følge heraf nedsat.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Ankestyrelsen har fastsat tilskadekomnes tab af erhvervsevne til 25 procent og årsløn til 379.000 kroner. Dette er en ændring af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings tidligere afgørelse.

Som konsekvens heraf træffer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring en ny beregningsafgørelse, hvor det fremgår, hvad tilskadekomnes erstatning fremover udgør pr. måned og frem til tidspunktet, hvor erstatningen kapitaliseres. Afgørelsen indeholder imidlertid ikke en nærmere begrundelse for beregningen af erstatningens størrelse.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæster Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Vi kritiserer dog, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har begrundet beregningen af erstatningen i afgørelsen. Der er hermed tale om tilsidesættelse af en garantiforskrift, hvor fejlen i nogle tilfælde kan føre til afgørelsens ugyldighed efter en konkret væsentlighedsvurdering af manglens betydning for sagens resultat.

Afgørende for resultatet:

Sagsbehandlingsfejlen har konkret ikke medført ugyldighed. Årsagen er, at manglen nu er afhjulpet, idet Ankestyrelsen har begrundet beregningen for erstatning. Tekstboks slut.

Bilag 1: Regelgrundlag

Nedenfor fremgår de regler, der er særligt relevante for og inddraget i redegørelsen. Det fremgår desuden, hvilket regelgrundlag reglerne er udtaget fra.

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 6 (ULYKKER MED SKADESDATO FRA OG MED DEN 1. JANUAR 2020)

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. Personskaden, jf. stk. 1, kan være fysisk eller psykisk og kan være varig eller forbigående. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at personskaden er blevet behandlet.

TIDLIGERE ULYKKESBEGREB:

Arbejdsskadesikringslovens § 6 (ulykker indtrådt fra og med den 1. januar 2004 til og med den 31. december 2019)

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. For ulykker gælder retsvirkningerne i denne lov fra den dag, hvor ulykken indtræder, eller hvor den påvirkning, der har forårsaget ulykken, ophører, medmindre andet er fastsat i loven.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 7

§ 7. Ved erhvervssygdomme forstås efter denne lov:

1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.

2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 8

§ 8. En person, der har pådraget sig en sygdom, som er optaget i fortegnelsen over erhvervssygdomme, jf. § 7, stk. 1, har krav på ydelser efter loven, medmindre det anses for overvejende sandsynligt, at sygdommen skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige.

Stk. 2. For erhvervssygdomme gælder retsvirkningerne i denne lov fra den dag, hvor sygdommen anmeldes, medmindre andet er fastsat i loven.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 12

§ 12. Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 16

§ 16. Fristen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af, om en anmeldt skade er omfattet af loven, er:

- 1) 3 måneder for afgørelse af, om en anmeldt ulykke er omfattet af loven.
- 2) 6 måneder for afgørelse af, om en anmeldt sygdom, der behandles efter § 7, stk. 1, nr. 1, er omfattet af loven.
- 3) 2 år for afgørelse af, om en anmeldt sygdom, der behandles efter § 7, stk. 1, nr. 2, og § 7, stk. 2, er omfattet af loven.

Stk. 2. Fristen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af, om tilskadekomne har ret til ydelser efter loven, jf. § 11, nr. 1-3, er 1 år. Fristen er dog 2 år for sager omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2.

Stk. 3. Fristerne i stk. 1 og 2 regnes fra den dag, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har modtaget anmeldelsen.

Stk. 4. Fristerne i stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse af, om efterladte har ret til ydelser efter loven, jf. § 11, nr. 4-6, når arbejdsskaden

har medført døden. Fristerne regnes fra den dag, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har modtaget anmeldelse af dødsfaldet.

Stk. 5. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring underretter sagens parter, når afgørelserne ikke kan træffes inden for de frister, der er nævnt i stk. 1, 2 og 4. Underretningen skal indeholde en begrundelse om, hvorfor fristerne ikke kan overholdes og oplysning om, hvornår afgørelsen forventes truffet.

Stk. 6. Forskud på erstatning for tab af erhvervsevne og på godtgørelse for varigt mén kan udbetales i tiden inden den endelige afgørelse.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 17

§ 17. Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

Stk. 4. Erstatning for tab af erhvervsevne til et barn med fosterskade, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, eller til et barn med sygdomme.

som følge af påvirkning af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen, jf. § 7, stk. 2, kan tidligst ydes fra det 15. år.

Stk. 5. Erstatningen tilkendes som en løbende ydelse, medmindre den kapitaliseres efter reglerne i § 27.

Stk. 6. Ved fuldstændigt tab af erhvervsevne udgør den løbende ydelse årligt 83 pct. af tilskadekomnes årsløn, jf. § 24, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en forholdsmæssig del heraf.

Stk. 7. Den årlige erstatning udbetales med 1/12 månedligt forud. Erstatningen løber fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt. Udbetaling af løbende erstatning ophører med udgangen af den måned, hvor tilskadekomne når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension. Er tilskadekomne på tidspunktet for afgørelsen 2 år eller mindre fra at nå folkepensionsalderen, udbetales erstatningen efter reglerne i § 27 som et kapitalbeløb med den faktor, der er fastsat for en person, der er 2 år fra at nå folkepensionsalderen, ganget med den årlige løbende erstatning. Det samme gælder tilskadekomne, der har nået folkepensionsalderen.

Stk. 8. Udbetales erstatningen som et kapitalbeløb efter reglerne i § 27, stk. 1, 1. pkt., har tilskadekomne ret til en løbende erstatning fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt, og frem til tidspunktet for omsætningen af erstatningen.

Stk. 9. Reglerne i stk. 7 og 8 anvendes tilsvarende i sager, der genoptages efter §§ 41 og 42. Der udbetales i disse sager ikke erstatning fra et tidspunkt, der ligger før anmodningen om genoptagelse, eller før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har genoptaget sagen, jf. § 42.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 18

§ 18. Har en arbejdsskade påført tilskadekomne varigt men, har den pågældende ret til godtgørelse. Godtgørelse ydes dog ikke, hvis méngraden fastsættes til mindre end 5 pct.

Stk. 2. Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 24

§ 24. Årslønnen udgør tilskadekomnes samlede arbejdsfortjeneste i året før arbejdsskadens indtræden. Årslønnen fastsættes med udgangspunkt i oplysningerne i indkomstregisteret og andre oplysninger fra told- og skatteforvaltningen.

Stk. 2. Årslønnen fastsættes efter et skøn, når

- 1) særlige indtægtsforhold eller ansættelsesforhold gør sig gældende,
- 2) tilskadekomne på grund af en erhvervssygdom ikke har været beskæftiget til samme løn i hele det foregående år,
- 3) tilskadekomne har været ude af erhverv i en kortere eller længere periode før datoen for sygdommens anmeldelse eller
- 4) årslønnen fastsat efter stk. 1, 2. pkt., ikke giver et retvisende billede af tilskadekomnes indtjening på skadetidspunktet.

Stk. 3. Ved beregning af erstatning trækkes arbejdsmarkedsbidrag, jf. lov om arbejdsmarkedsbidrag, fra årslønnen.

Stk. 4. I årslønnen medregnes værdien af fri kost og logi samt værdien af andre naturalydelse. Satserne for værdien af kost og logi for personer, der har ophold hos arbejdsgiveren, svarer til de satser, der fastsættes af Skatterådet i medfør af ligningslovens § 16, stk. 3, nr. 2, for det pågældende år.

Stk. 5. Årslønnen kan ikke sættes højere end 367.000 kr. inklusive arbejdsmarkedsbidrag. Beløbet reguleres efter § 25.

Stk. 6. Er tilskadekomne under 18 år eller under uddannelse, kan der ved årslønsfastsættelsen tages hensyn til den erhvervsindtægt, der kunne forventes efter det fyldte 18. år eller efter uddannelsens afslutning, hvis arbejdsskaden ikke havde fundet sted. Årslønnen skal dog

ansættes til mindst 137.000 kr. inklusive arbejdsmarkedsbidrag reguleret efter § 25, medmindre tilskadekomnes erhvervsevne allerede forud for arbejdsskadens indtræden var nedsat i væsentlig grad.

Stk. 7. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for opgørelse af årsløn for selvstændige erhvervsdrivende.

Stk. 8. Til brug ved beregning og regulering af erstatning for tab af erhvervsevne og tab af forsørger som løbende ydelse fastsættes en grundløn. Denne beregnes ved at gange den årsløn, der er fastsat efter reglerne i stk. 1-7, med forholdet mellem 367.000 kr. og det maksimale årslønsbeløb, der var gældende, da arbejdsskaden indtraf.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 38

§ 38. Tilskadekomne skal snarest muligt efter arbejdsskadens indtræden lade sig undersøge af en læge og derefter gennemgå den lægebehandling eller den optræning, som lægen eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder nødvendig. Tilskadekomne skal om nødvendigt lade sig indlægge til observation på sygehus eller lignende institution. Tilskadekomne skal endvidere efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestemmelse lade sig undersøge af en læge udpeget af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, lade sig arbejdsprøve og efter anmodning afgive mundtlig forklaring for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Undlader tilskadekomne at efterkomme kravene efter denne bestemmelse, anvendes reglen i § 13, stk. 1.

Stk. 2. Tilskadekomne har ret til at få betalt rejseudgifter ved lægebehandling m.v., jf. stk. 1, når lægebehandlingen m.v. sker efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anmodning. Tilskadekomne har endvidere ret til at få erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste ved behandling m.v., jf. stk. 1, 2. og 3. pkt., hvis fraværet er af mindst 2 timers varighed. Som grundlag for beregningen kan højst anvendes den timefortjeneste, der svarer til den i § 24, stk. 5, nævnte årsløn. I sager om ulykker betales udgifterne af forsikringsselskabet. I sager om erhvervssygdomme betales udgifterne af bidrag, jf. § 55.

Stk. 3. Stk. 2 gælder også, når Ankestyrelsen har begæret de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Betingelsen om, at der skal foreligge en anmodning fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller Ankestyrelsen, for at forsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring betaler udgifterne efter stk. 2 og 3, kan fraviges i de tilfælde, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller Ankestyrelsen finder oplysningerne nødvendige. I sager om arbejdsulykker skal forsikringsselskabet alene betale udgifter, der er opstået eller afholdt efter skadens indtræden. I sager om erhvervssygdomme skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring alene betale udgifter, der er opstået eller afholdt efter, at skaden er anmeldt, jf. § 8, stk. 2.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for betaling af udgifter efter stk. 2 og 3 og bekendtgør årligt, med hvilke beløb der kan betales for transport m.v.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 41

Efter anmodning fra tilskadekomne eller de efterladte eller på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings foranledning kan enhver afgørelse om, at en skade ikke er omfattet af loven, genoptages inden for en frist på 5 år fra afgørelsen. Det gælder tillige for sager, som er afvist på grund af for sen anmeldelse.

Stk. 2. Har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring meddelt, at en anmeldt sygdom ikke hører under loven, og optages sygdommen senere på fortegnelsen nævnt i § 7, stk. 1, nr. 1, kan sagen genoptages, selv om der er forløbet mere end 5 år fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

ARBEJDSSKADESIKRINGSLOVENS § 44

§ 44. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser efter § 40 kan indbringes for Ankestyrelsen af

- 1) tilskadekomne eller dennes efterladte,
- 2) forsikringsselskabet i sager om ulykker,
- 3) bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension i sager om erhvervssygdomme og
- 4) arbejdsgiveren, for så vidt angår afgørelser om anerkendelse af arbejdsskader og afgørelser efter § 35, stk. 5.

Stk. 2. Klage efter stk. 1 skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har modtaget afgørelsen.

Stk. 3. Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil.

Stk. 4. Ved Ankestyrelsens behandling af sager efter denne lov finder kapitel 9 samt §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse, medmindre andet følger af denne lov.

Stk. 5. I det omfang arbejdsgiveren, forsikringsselskabet eller bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension indbringer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse for Ankestyrelsen, har klagen opsættende virkning. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension har ret til aktindsigt i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings og Ankestyrelsens sag efter forvaltningslovens kapitel 4.

Stk. 6. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring videregiver ved afgørelsen af anerkendelsesspørgsmålet i arbejdsskadesagen oplysning om tilskadekomnes diagnose til arbejdsgiveren.

Stk. 7. Inden Ankestyrelsen behandler en klage efter stk. 1, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Klagen sendes derfor til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ved vurderingen kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til faktiske og retlige såvel som skønsmæssige elementer i afgørelsen.

Stk. 8. Kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke give klageren medhold, sendes klagen med begrundelsen for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen.

Stk. 9. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for behandling af klagesager, herunder også regler om tidsfrister for indsendelse og videresendelse af klager m.v.

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om den selvejende in-stitution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

§ 16. Ankestyrelsen skal en gang årligt udarbejde en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen. Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes.

Stk. 2. Redegørelsen følger kalenderåret og indsendes senest 6 måneder efter årets afslutning.

Stk. 3. Redegørelsen skal forelægges for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestyrelse, der skal have lejlighed til at afgive sine bemærkninger til redegørelsen, inden den sendes til beskæftigelsesministeren.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på de områder, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring varetager, jf. § 2, i det omfang Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer konkrete afgørelser, der efter lovgivningen kan påklages til Ankestyrelsen. De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Stk. 5. Ankestyrelsen kan fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige, for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af stk. 4. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form.

Uddrag af Bekendtgørelse om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser

§ 9. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efter genvurderingen giver klageren helt eller delvist medhold, sendes ny afgørelse til sagens parter inden 4 uger efter udløbet af klagefristen. Den nye afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 2. En ny afgørelse, der giver klageren helt eller delvist medhold, har virkning fra tidspunktet for den første afgørelse.

Stk. 3. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at afgørelsen ikke skal ændres, sendes sagen, ledsaget af en begrundelse i oversendelsesbrevet, til Ankestyrelsen inden 4 uger efter udløbet af klagefristen. Sagens parter orienteres om oversendelsen til Ankestyrelsen og begrundelsen herfor.

Stk. 4. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan færdiggøre sin genvurdering inden for en frist på 4 uger efter udløbet af klagefristen, skal sagens parter have besked herom og om,

hvornår genvurderingen kan forventes afsluttet. Skyldes den forsinkede genvurdering, at der til brug for genvurderingen skal indhentes nye oplysninger eller vurderinger mv., regnes fristen for genvurdering fra tidspunktet, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring modtager de nye oplysninger.

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

§ 68. Ankestyrelsen er ikke bundet af parternes påstande og er uafhængig af instruktioner vedrørende afgørelsen af den enkelte sag.

Stk. 2. Ankestyrelsens afgørelse kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over.

Der er i øvrigt henvist til:

Bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005

Vejledning om vurdering af arbejdsskadesager om sygdom med COVID-19

Vejledende procenttabel til brug for afgørelser om godt-gørelse for varigt mén, truffet den 1. februar 2017 og senere i arbejdsskadesager

Bilag 2: Principmeddelelser

Ankestyrelsen har i 2021 offentliggjort fire principmeddelelser i klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Disse er anført nedenfor.

Derefter er anført øvrige principmeddelelser, der er relevante for årsredegørelsen for 2021. Meddelelserne fremgår med link til Retsinformation.

PRINCIPMEDDELELSER OFFENTLIGGJORT I 2021

- [Principmeddelelse 7-21 om arbejdsskade - anmeldelsesfrist - fristens udløb](#)
- [Principmeddelelse 13-21 om arbejdsskade - tilbagebetaling - kompetence - privatretlig aftale](#)
- [Principmeddelelse 19-21 om arbejdsskade - tab af erhvervs- evne - selvstændig erhvervsdrivende - indtægtstab - ar- bejdsindsats](#)
- [Principmeddelelse 25-21 om arbejdsskade - ulykker fra og med den 1. januar 2020 - personskadebegrebet](#)

ØVRIGE RELEVANTE PRINCIPMEDDELELSER

Ulykker

- [Principafgørelse 33-17 om arbejdsskade - ulykke - årsags- sammenhæng - personskadebegrebet - forudbestående](#)

Erhvervssygdomme

- [Principmeddelelse 71-19 om arbejdsskade - erhvervssygdom- karpaltunnelsyndrom - rengøringsarbejde](#)

Varigt mén

- [Principafgørelse 173-11 om ulykke - anerkendelse - forudbe- stående - mén](#)

Tab af erhvervsevne

- [Principafgørelse 76-13 om arbejdsskade - tab af erhvervs- evne - årsløn - løs tilknytning til ordinært arbejdsmarked - social ydelse - kortvarige ansættelse](#)
- [Principafgørelse 78-13 om arbejdsskade - tab af erhvervs- evne - forsørgelse - kontanthjælp - tilskadekomst - virk- somhedspraktik](#)
- [Principafgørelse 48-14 om arbejdsskade - tab af erhvervs- evne - ledighedsydelse - forudbestående - forværring - fra- drag](#)
- [Principafgørelse 51-17 om midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne - erhvervsmæssigt uafklaret](#)

Øvrige emner

- [Principafgørelse 131-09 om arbejdsskade - genoptagelse - ulovbestemt grundlag - varigt mén - Folketingets Ombuds- mand](#)
- [Principafgørelse 23-19 om arbejdsskade - ændret forklaring - bevisvurdering - ulykke - erhvervssygdom](#)

Bilag 3: Ankestyrelsens sagsbehandling, reaktionsmuligheder og registreringer

Den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bliver udarbejdet på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

Vi registrerer, om vi stadfæster, ændrer eller ophæver den afgørelse, der er påklaget til Ankestyrelsen, eller om vi hjemviser sagen til fornyet behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi registrerer også årsagen til, at en sag bliver ændret, hjemvist eller ophævet.

INDEN KLAGEN SENDES TIL ANKESTYRELSEN

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afgjort en sag, har sagens parter fire uger til at klage over afgørelsen. Hvis en af parterne klager over afgørelsen, har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring pligt til efter loven at genvurdere sagen. En genvurdering indebærer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal tage stilling til, om parten kan få helt eller delvist medhold i klagen.

Ved genvurderingen kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til:

- forkerte faktiske omstændigheder i afgørelsen (faktiske mangler),
- mangelfuld eller forkert anvendelse af regler i afgørelsen (retlige mangler) og/eller
- afvejningen af de skønmæssige elementer i afgørelsen.

Fejlen skal desuden have haft betydning for resultatet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

Hvis klageren ikke får helt eller delvist medhold i klagen, oversender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen og klagen til Ankestyrelsen sammen med genvurderingen.

Får klageren helt eller delvist medhold i sin klage, afgør Arbejdsmarkedets Erhvervssikring sagen på ny i form af en genvurderingsafgørelse.

Ankestyrelsen kan ikke behandle en klagesag, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til spørgsmålet om genvurdering.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har en frist på fire uger til at genvurdere klagesagen, inden den sendes til Ankestyrelsen.

Genvurderingsfristen er en ordensforskrift. En ordensforskrift er en sagsbehandlingsregel, der ikke har betydning for afgørelsens indhold. Hvis en ordensforskrift er tilsidesat, kan det ikke medføre, at afgørelsen bliver ugyldig.

RAMMERNE FOR ANKESTYRELSENS BEHANDLING AF SAGEN

Ankestyrelsen prøver afgørelserne fuldt ud på arbejdsskadeområdet. Det betyder, at styrelsen som klageinstans skal tage stilling til alle dele af den påklagede afgørelse, og:

- efterprøve retlige spørgsmål (sagsbehandlingen, fortolkning, oplysningerne i sagen og det juridiske grundlag), og
- efterprøve skønnet i en afgørelse.

Ankestyrelsen påser i alle afgørelser, om almindelige forvaltningsretlige regler og principper er fulgt. Det er for eksempel reglerne om partshøring og begrundelse af afgørelsen.

Ankestyrelsen skal desuden efterprøve, om sagen er tilstrækkeligt oplyst, og om de faktiske omstændigheder, som afgørelsen bygger på, er korrekte. Ankestyrelsen forholder sig selvstændigt til de faktiske omstændigheder i sagen. Det gælder også for rent sagkyndige vurderinger (for eksempel lægefaglige vurderinger), der indgår i bedømmelsen af de faktiske omstændigheder.

Ankestyrelsen efterprøver og har adgang til at ændre skønnet i en afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt lovlige, saglige hensyn i forbindelse med skønsudøvelsen.

En part, der klager, kan ikke begrænse Ankestyrelsens prøvelse af sagen. Udgangspunktet er, at klagetemaet danner rammen for prøvelsen, men Ankestyrelsen kan efter omstændighederne udvide prøvelsen til andet end det, der er klaget over. Det vil eksempelvis sige, at Ankestyrelsen kan vurdere, at der er behov for at efterprøve spørgsmålet om anerkendelse, selvom der er klaget over spørgsmålet om varigt mén.

Ankestyrelsen har mulighed for at ændre afgørelsen til gunst eller ugunst for klager.

ANKESTYRELSENS REAKTIONSMULIGHEDER

Ankestyrelsen kan afvise, stadfæste, ændre, hjemvise eller ophæve afgørelser, der er klaget over. Vi gennemgår reaktions mulighederne nedenfor.

Tekstboks: REAKTIONSMULIGHEDER

AFVISNING

En afvisning er udfaldet af en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ved en prøvelse af de processuelle forudsætninger udtaler, at Ankestyrelsen ikke kan efterprøve sagen i realiteten. Ankestyrelsen kan afvise at behandle en sag, hvis klagen er modtaget efter klagefristens udløb, eller hvis klagen trækkes tilbage af den klagende part under behandlingen hos Ankestyrelsen, og klagen dermed bortfalder.

STADFÆSTELSE

En stadfæstelse betyder, at Ankestyrelsen kommer frem til det samme resultat som Arbejdsmarkedets

Erhvervssikring i den påklagede afgørelse. Stadfæstelsen fastslår udelukkende, at resultatet er korrekt. Begrundelsen for resultatet kan derimod være en anden.

ÆNDRING

Ved en ændring ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og sætter sin egen afgørelse med et andet resultat i stedet.

HJEMVISNING

Ved en hjemvisning ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal behandle sagen igen samt træffe en ny afgørelse. En hjemvisning betyder en underkendelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

OPHÆVELSE

Ved en ophævelse gælder Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse ikke mere. Ophævelsen vil typisk være en retsvirkning af en anden afgørelse. Et eksempel på dette er, hvis Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om anerkendelse til et afslag på anerkendelse. I sådan et tilfælde ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser om ydelser efter loven, hvis afgørelser om disse spørgsmål også er påklaget. Dette kunne for eksempel være spørgsmålene om varigt mén og tab af erhvervsevne. Ankestyrelsen tager kun stilling til sådanne spørgsmål, hvis disse er påklaget. Tekstboks slut.

ÅRSAGER TIL OMGØRELSE

Ankestyrelsen registrerer årsagerne til, at en sag ændres eller hjemvises med på forhånd definerede emneord. I 2021 har Ankestyrelsen anvendt de samme årsagsemneord som i 2020.

Nedenfor gennemgår vi årsagsemneordene. I kapitel 4 og 5 fremgår udvalgte eksempler på omgjorte sager og årsagerne til omgørelsen.

Tekstboks: ÅRSAGSEMNEORD

OPLYSNINGSGRUNDLAG

Når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler oplysninger, der har afgørende betydning for resultatet. Det benyttes for eksempel ved hjemvisninger, hvor Ankestyrelsen finder det nødvendigt at indhente nye oplysninger, som er afgørende for sagens resultat.

ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING

Når Ankestyrelsen med udgangspunkt i en anden lægesagkyndig udtalelse vurderer oplysningerne i sagen anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Benyttes, hvor lægekonsulenten har haft de samme lægelige oplysninger til rådighed, men vurderer for eksempel det varige mén lavere eller højere end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING

Når Ankestyrelsen lægger vægt på de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tillagt vægt, og alle relevante forhold er inddraget, men Ankestyrelsen vægter elementerne anderledes.

HJEMVISNING TIL FORELÆGGELSE FOR ERHVERVSSYGDOMSUDVALGET

Når Ankestyrelsen vurderer, at der kan være mulighed for anerkendelse af en erhvervssygdom uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme.

RETSANVENDELSE

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har anvendt reglerne rigtigt, misforstået, ikke fortolket rigtigt eller helt eller delvist ikke anvendt reglerne. Desuden i tilfælde, hvor Ankestyrelsens udmeldte praksis i en principmeddelelse er anvendt forkert, misforstået eller glemt.

Det benyttes for eksempel, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har henvist til en forkert bestemmelse, eller hvor et afgørende skønsmoment ikke er indgået i vurderingen. Det benyttes desuden i afgørelser om udmåling, der ophæves som følge af, at Ankestyrelsen ændrer en anerkendelse til en afvisning, fordi der herefter ikke længere foreligger hjemmel til afgørelsen om udmåling.

PARTENS KLAGEBEMÆRKNINGER

Når Ankestyrelsen vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til/omtalt oplysninger, der taler imod resultatet. Benyttes typisk ved hjemvisninger, hvor inddragelse af oplysninger forudsætter, at der tilvejebringes yderligere oplysninger (for eksempel en funktionsattest eller speciallægeerklæring).

NYE VÆSENTLIGE OPLYSNINGER

Når der er nye oplysninger, som gør, at sagen skal vurderes på ny, fordi sagen ændrer væsentlig karakter eller kræver væsentligt yderligere sagsoplysning. Det kan for eksempel være, hvis nye oplysninger fører til, at retsgrundlaget for afgørelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er forkert.

ANDRE FORHOLD VEDRØRENDE SAGSBEHANDLING

Når årsagen til omgørelsen skyldes andre sagsbehandlingsfejl end indeholdt i årsagsemneordet "Oplysningsgrundlaget". Det benyttes for eksempel, hvis der er kommet nye oplysninger inden for klagefristen, men Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har oversendt sagen til Ankestyrelsen inden klagefristens udløb. Tekstboks slut.

SÆRLIGT OM ÆNDREDE AFGØRELSE

Kategorien "ændring" dækker over alle typer af ændringer. Ændringen kan være både til gunst og til ugunst for den tilskadekomne, ligesom der kan være tale om en større eller mindre ændring.

Mange afgørelser beror på en vejledende lægefaglig udtalelse. Ankestyrelsens lægefaglige vurdering af sagen foretages som udgangspunkt på baggrund af de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde i sagen. En ændring af en påklaget afgørelse på grund af en anden lægefaglig vurdering kan derfor ikke nødvendigvis betragtes som udtryk for en forkert retsanvendelse hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

I visse sager tilsidesætter Ankestyrelsen skønnet i en påklaget afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold. I disse tilfælde vægter

Ankestyrelsen elementerne anderledes, hvilket er det afgørende for ændringen, som dermed fører til et andet resultat.

En ændring kan også skyldes, at alle relevante forhold og elementer ikke er inddraget i den påklagede afgørelse. Ændringen kan desuden bero på forkert eller mangelfuld anvendelse af retsregler, principmeddelelser og domstolspraksis.

SÆRLIGT OM HJEMVISTE SAGER

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen har pligt til at sørge for, at en sag er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse (officialmaksimen).

Hvis der mangler væsentlige oplysninger, kan Ankestyrelsen indhente de oplysninger, hvis de allerede eksisterer (for eksempel en journal fra tilskadekomnes praktiserende læge).

Hvis de manglende oplysninger ikke eksisterer eller ikke er udarbejdet (for eksempel en speciallægeerklæring), hjemviser Ankestyrelsen sagen til fornyet behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der så skal indhente de relevante oplysninger.

Det er en konkret og skønsmæssig vurdering, om den enkelte sag er tilstrækkeligt oplyst. At en sag vurderes ikke at være tilstrækkeligt oplyst, kan for eksempel skyldes, at der mangler oplysninger om hændelsen eller påvirkningen, arbejdsmæssige belastninger eller helbredsmæssige, økonomiske eller erhvervsmæssige forhold.

Sagens parter kan fremføre nye oplysninger over for Ankestyrelsen (nova). Det vil i disse tilfælde ikke have været muligt for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring at inddrage oplysningerne i deres sagsbehandling.

Udgangspunktet er, at Ankestyrelsen som klageinstans har vide beføjelser til at inddrage de nye oplysninger ved afgørelsen af sagen. Hvis de nye oplysninger imidlertid ændrer sagens karakter væsentligt, vil Ankestyrelsen hjemvise sagen. Sagen ændrer væsentligt karakter, hvis det kræver en helt ny oplysning af sagen at afgøre den. Hvis de nye oplysninger derimod ikke ændrer sagens karakter, vil de nye oplysninger indgå i sagens behandling i Ankestyrelsen.

Det vil fremgå af den konkrete afgørelse, om der er tale om en stadfæstelse, ændring, ophævelse eller hjemvisning. Det vil desuden fremgå af Ankestyrelsens interne årsagsregistrering, hvad der i en konkret sag er baggrunden for ændringen eller hjemvisningen.

Bilag 4: Tabeller

Nedenfor fremgår uddybende tabeller der er udeladt fra kapitlerne, men som der henvises til undervejs i redegørelsen.

TABEL A.1 UDFALDET AF AFGJORTE SAGER I ANTAL PÅ ALLE SAGSOMRÅDER 2021

	Stadfæstelse	Ændret	Hjemvist	Ophævede	I alt
	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
Anerkendelse af erhvervssygdom	1.740	88	129	1	1.958
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	17	0	17	0	34
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	17	0	15	0	32
Anerkendelse af ulykker	1.737	357	58	13	2.165
Anmeldelsesfrist	157	9	10	1	177
Arbejdsgivers sikringspligt	7	0	2	0	9
Den sikrede personkreds	106	21	4	1	132
Diverse	3	0	0	0	3
Forsørgertabserstatning m.v.	11	0	1	0	12
Genoptagelse, Anerkendelse	86	11	5	1	103
Genoptagelse, Ydelser	137	22	7	1	167
Hjælpebidler	23	6	0	1	30
Sygebehandling	112	29	3	1	145
Tab af erhvervsevne	1.543	358	199	32	2.132
Tilbagebetaling	57	35	5	1	98
Varigt mén	1.814	799	240	154	3.007
Årsløn	61	56	18	20	155
I alt	7.628	1.791	713	227	10.359

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager, der er afvist (typisk fordi klagefristen ikke er overholdt), bortfaldet (typisk fordi klager trækker sagen tilbage), sager fra Færøerne og Grønland samt sager, hvor klagen er modtaget i Ankestyrelsen før 1. juli 2016, er fratrukket. Ophævelser og ulovbestemte genoptagelser er medtaget.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL A.2 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING FORDELT PÅ SAGS-OMRÅDER 2021

	Ændret pga. ændret lægefaglig vurdering	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	58	88	1.958	66	3
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	0	0	34	-	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	0	0	32	-	0
Anerkendelse af ulykker	145	357	2.165	41	7
Anmeldelsesfrist	3	9	177	33	2
Arbejdsgivers sikringspligt	0	0	9	-	0
Den sikrede personkreds	0	21	132	0	0
Diverse	0	0	3	-	0
Forsørgertabserstatning m.v.	0	0	12	-	0
Genoptagelse, Anerkendelse	1	11	103	9	1
Genoptagelse, Ydelser	5	22	167	23	3
Hjælpebidler	3	6	30	50	10
Sygebehandling	22	29	145	76	15
Tab af erhvervsevne	58	358	2.132	16	3
Tilbagebetaling	0	35	98	0	0
Variigt mén	656	799	3.007	82	22
Årsløn	0	56	155	0	0
I alt	951	1.791	10.359	53	9

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL A.3 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2021

	Ændret pga. ændret skøn	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	9	88	1.958	10	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	0	0	34	-	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	0	0	32	-	0
Anerkendelse af ulykker	149	357	2.165	42	7
Anmeldelsesfrist	3	9	177	33	2
Arbejdsgivers sikringspligt	0	0	9	-	0
Den sikrede personkreds	12	21	132	57	9
Diverse	0	0	3	-	0
Forsørgertabserstatning m.v.	0	0	12	-	0
Genoptagelse, Anerkendelse	2	11	103	18	2
Genoptagelse, Ydelser	5	22	167	23	3
Hjælpe midler	1	6	30	17	3
Sygebehandling	4	29	145	14	3
Tab af erhvervssevne	196	358	2.132	55	9
Tilbagebetaling	23	35	98	66	23
Varigt mén	97	799	3.007	12	3
Årsløn	34	56	155	61	22
I alt	535	1.791	10.359	30	5

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager.
Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL A.4 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF RETSANVENDELSE FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2021

	Ændret pga. reglerne er anvendt forkert, misforstået eller glemt	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	8	88	1.958	9	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	0	0	34	0	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	0	0	32	0	0
Anerkendelse af ulykker	31	357	2.165	9	1
Anmeldelsesfrist	2	9	177	22	1
Arbejdsgivers sikringspligt	0	0	9	0	0
Den sikrede personkreds	7	21	132	33	5
Diverse	0	0	3	0	0
Forsørgertabserstatning m.v.	0	0	12	0	0
Genoptagelse, Anerkendelse	5	11	103	45	5
Genoptagelse, Ydelser	4	22	167	18	2
Hjælpe midler	0	6	30	0	0
Sygbehandling	1	29	145	3	1
Tab af erhvervsevne	74	358	2.132	21	3
Tilbagebetaling	11	35	98	31	11
Varigt mén	15	799	3.007	2	0
Årsløn	16	56	155	29	10
I alt	174	1.791	10.359	10	2

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager.
Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL A.5 HJEMVISNINGER PÅ GRUND AF OPLYSNINGSGRUNDLAGET FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2021

	Hjemvist pga. oplysningsgrundlaget eller begrundelsen ikke er tilstrækkelig	Hjemviste sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle hjemviste sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervs sygdom	72	129	1.958	56	4
Anerkendelse af erhvervs sygdom, Særlov, Veteran	1	17	34	6	3
Anerkendelse af erhvervs sygdom, Veteran	1	15	32	7	3
Anerkendelse af ulykker	33	58	2.165	57	2
Anmeldelsesfrist	5	10	177	50	3
Arbejdsgivers sikringspligt	1	2	9	50	11
Den sikrede personkreds	3	4	132	75	2
Diverse	0	0	3	-	0
Forsørgertabserstatning m.v.	1	1	12	100	8
Genoptagelse, Anerkendelse	2	5	103	40	2
Genoptagelse, Ydelser	7	7	167	100	4
Hjælpe midler	0	0	30	-	0
Sygebehandling	0	3	145	0	0
Tab af erhvervssevne	145	199	2.132	73	7
Tilbagebetaling	3	5	98	60	3
Varigt mén	186	240	3.007	78	6
Årsløn	11	18	155	61	7
I alt	471	713	10.359	66	5

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL A.6 – OPHÆVELSER PÅ GRUND AF RETSANVENDELSEN FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2021

	Ophævet på grund af retsanvendelsen	Ophævede sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle ophævede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	1	1	1.958	100	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	0	0	34	-	0
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	0	0	32	-	0
Anerkendelse af ulykker	10	13	2.165	77	0
Anmeldelsesfrist	1	1	177	100	1
Arbejdsgivers sikringspligt	0	0	9	-	0
Den sikrede personkreds	1	1	132	100	1
Diverse	0	0	3	-	0
Forsørgertabserstatning m.v.	0	0	12	-	0
Genoptagelse, Anerkendelse	1	1	103	100	1
Genoptagelse, Ydelser	1	1	167	100	1
Hjælpe midler	1	1	30	100	3
Sygebehandling	1	1	145	100	1
Tab af erhvervsevne	32	32	2.132	100	2
Tilbagebetaling	1	1	98	100	1
Variøt mén	149	154	3.007	97	5
Årsløn	19	20	155	95	12
I alt	218	227	10.359	96	2

Note: Ankestyrelsen registrerer kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem.

TABEL A.7 – STADFÆSTELSER MED ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRINGS BEGRUNDELSE 2021

	Samme begrundelse som AES	Stadfæstet i alt	Afgjorte sager	Procent ift. stadfæstede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	844	1.740	1.958	49	43
Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran	1	17	34	6	3
Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran	1	17	32	6	3
Anerkendelse af ulykker	416	1.737	2.165	24	19
Anmeldelsesfrist	65	157	177	41	37
Arbejdsgivers sikringspligt	1	7	9	14	11
Den sikrede personkreds	21	106	132	20	16
Diverse	1	3	3	33	33
Forsørgertabserstatning m.v.	6	11	12	55	50
Genoptagelse, Anerkendelse	44	86	103	51	43
Genoptagelse, Ydelser	73	137	167	53	44
Hjælpe midler	13	23	30	57	43
Sygebehandling	74	112	145	66	51
Tab af erhvervsevne	730	1.543	2.132	47	34
Tilbagebetaling	14	57	98	25	14
Værdigt mén	518	1.814	3.007	29	17
Årsløn	44	61	155	72	28
I alt	2.866	7.628	10.359	38	28

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis udgøre 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem.

Bilag 5: Overblik over sagseksempler i årsredegørelsen

Sag	Sagsemne	Udfald	Årsag til omgørelse	Stikord
Sag nr. 1	Ulykke	Stadfæstelse		Stadfæstelse – anerkendelse – kontakt med smittet patient – ingen anden konkret smitterisiko
Sag nr. 2	Ulykke	Stadfæstelse		Stadfæstelse – anerkendelse – kontakt med smittet beboer – ikke smitterisiko i over fem dage
Sag nr. 3	Ulykke	Stadfæstelse		Stadfæstelse – anerkendelse – kontakt med smittet patient – symptomdebut ikke afgørende
Sag nr. 4	Ulykke	Stadfæstelse		Stadfæstelse – anerkendelse – servitricer – offentlig transport
Sag nr. 5	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Hjemvisning – karpaltunnelsyndrom – modstridende oplysninger om arbejdsmæssig belastning
Sag nr. 6	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Hjemvisning – psykisk lidelse – nye oplysninger om diagnose og arbejdsmæssig belastning
Sag nr. 7	Erhvervssygdom	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – anerkendelse – dobbeltsidigt karpaltunnelsyndrom
Sag nr. 8	Erhvervssygdom	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – afslag – hørenedsættelse – ikke støjbetinget ud fra audiogram
Sag nr. 9	Genoptagelse, anerkendelse	Ændring	Retsanvendelse	Ændring – genoptagelse – ulykkesag – nye helbreds- og erhvervsmæssige oplysninger
Sag nr. 10	Genoptagelse, anerkendelse	Ændring	Retsanvendelse	Ændring – genoptagelse – erhvervssygdomssag – nye oplysninger om arbejdsmæssig belastning
Sag nr. 11	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – brud på brystryggen – anden lægefaglig vurdering – smerteniveau
Sag nr. 12	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – ruftur af bicepssene – anden lægefaglig vurdering
Sag nr. 13	Varigt mén	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Hjemvisning – smerter i underarm – ej tilstrækkeligt oplyst – forudbestående gener
Sag nr. 14	Varigt mén	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Hjemvisning – forværrede lænderygsmerter – ej tilstrækkeligt oplyst
Sag nr. 15	Varigt mén	Stadfæstelse		Stadfæstelse – Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse
Sag nr. 16	Tab af erhvervs-evne - Årsløn	Ændring – ophævelse	Retsanvendelse	Ændring – ej godtgjort tab på mindst 15 procent – ophævelse af årsløn
Sag nr. 17	Tab af erhvervs-evne - Årsløn	Ændring – ændring	Retsanvendelse	Ændring – ej grundlag for fradrag – nedsættelse af årsløn

Sag nr. 18	Tab af erhvervs- evne	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Hjemvisning – løs tilknytning til arbejdsmarkedet – ej tilstrækkeligt oplyst
Sag nr. 19	Tab af erhvervs- evne - Årsløn	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Hjemvisning – konkurrerende sygdom – løs tilknytning til arbejdsmarkedet – ej tilstrækkeligt oplyst
Sag nr. 20	Tab af erhvervs- evne	Stadfæstelse		Stadfæstelse - Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse
Sag nr. 21	Tab af erhvervs- evne	Stadfæstelse		Stadfæstelse - Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse
Sag nr. 22	Tab af erhvervs- evne	Stadfæstelse		Stadfæstelse – kritik – manglende begrundelse
Sag nr. 23	Tab af erhvervs- evne	Stadfæstelse		Stadfæstelse – kritik – manglende begrundelse

Bilag 6: Tidligere årsredegørelser

Ankestyrelsen har siden 2016 udarbejdet en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

De tidligere årsredegørelser om sager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår nedenfor med link til de enkelte årsredegørelser.

- [Årsredegørelse 2020](#)
- [Årsredegørelse 2019](#)
- [Årsredegørelse 2018](#)
- [Årsredegørelse 2017](#)
- [Årsredegørelse 2016](#)

Bilag 7: Nye sagsemner pr. 1. januar 2021

- Sagsemnet **Anerkendelse af erhvervssygdom, Særlov, Veteran**. Sagerne er tidligere oprettet under sags- emnet små specialer.
- Sagsemnet **Anerkendelse af erhvervssygdom, Veteran**. Sagerne er tidligere oprettet under sagsemnet små specialer.
- Sagsemnet **Forsørgertabserstatning m.v.** Sagerne er tidligere oprettet under sagsemnet små specialer.
- Sagsemnet **Genoptagelse, Anerkendelse**. Sagerne er tidligere oprettet under sagsemner om anerkendelse af ulykke og anerkendelse af erhvervssygdom.
- Sagsemnet **Genoptagelse, Ydelser**. Sagerne er tidligere oprettet under sagsemner om ydelser, primært varigt mén og tab af erhvervsevne.
- Sagsemnet **Tilbagebetaling**. Sagerne er tidligere oprettet under sagsemner om ydelser, primært varigt mén og tab af erhvervsevne.